

Diari Oficial
del
Consell General

Núm. 4/2000 - 40 pàgines
Sessió Ordinària del dia 15 de juny del 2000

El dia 15 de juny del 2000, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en Sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 29/2000, que és el següent:

Punt Únic: Debat sobre l'orientació política global del Govern.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Francesc Areny Casal i Miquel Àlvarez Marfany, síndic general i subsíndic general, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó
M. I. Sr. Antoni Martí Petit
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Francesc Mora Sagués
M. I. Sr. Agustí Morales Ramírez
M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons
M. I. Sr. Marc Pintat Forné
M. I. Sr. Jordi Serra Malleu
M. I. Sr. Enric Tarrado Vives
M. I. Sr. Joan Tomàs Roca
M. I. Sr. Jordi Torres Alís
M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló
M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany
M. I. Sr. Guillem Areny Argelich
M. I. Sr. Francesc Areny Casal
M. I. Sr. Josep Areny Fité
M. I. Sr. Modest Baró Moles
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sr. Miquel Casal Casal
M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina
M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols

El M. I. Sr. Síndic General ha excusat les absències del Sr. Enric Palmitjavila per trobar-se en una comissió al Consell d'Europa, del Sr. Francesc Bonet pels mateixos motius i del Sr. Miquel Alís per motius professionals.

També hi és present el M. I. Sr. Marc Forné Molné, cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Estanislau Sangrà Cardona, ministre de Finances i Interior; Albert Pintat Santolària, ministre de Relacions Exteriors; Enric Casadevall Medrano, ministre de la Presidència i d'Economia; Càndid Naudi Mora, ministre d'Ordenament Territorial; Pere Cervós Cardona, ministre d'Educació, Joventut i Esports; Enric Pujal Areny, ministre de Turisme i Cultura, i Olga Adellach Coma, ministra d'Agricultura i Medi Ambient.

Assisteix també a la sessió el Sr. Carles Santacreu Coma, secretari general del Consell General.

(El Sr. Josep Àngel Mortés, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 10.20h)

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem, doncs, directament al punt únic de l'ordre del dia.

Té la paraula el Sr. cap de Govern per la presentació del seu discurs.

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Moltes gràcies Sr. síndic.

Senyors consellers, senyora consellera:

Comparec davant d'aquest Consell General per darrera vegada en aquest període legislatiu perquè en efecte, en qualsevol dels casos d'acabament de la legislatura, sigui per una dissolució que esdevingui necessària i bona per al país, o sigui per l'acabament del mandat del Consell General, tal com marca la llei, d'ara a un any ja hi haurà un nou govern sorgit de la voluntat popular expressada en les eleccions legislatives. Aquestes haurien de tenir lloc com a molt tard a finals del mes d'abril del 2001 o començaments de maig. També podrien coincidir amb el període equivalent al de l'any 1997 -les darreres-, és a dir, a mitjans o a finals de febrer del 2001. Tot dependrà de la possibilitat d'acabar la feina legislativa en curs i de les lleis que encara han de presentar-se a tràmit parlamentari.

Això, que no hauria de ser notícia, si no fos, a vegades, per una tendència a copiar comportaments d'altres llocs, de manera sovint inconscient. Perquè havia semblat, en un cert moment, que el normal era la inestabilitat política i que tota mena d'espases de Damocles planessin sobre el conjunt del Govern i de la seva majoria, o minoria parlamentària, quan li donava suport.

Fa més de cinc anys i mig que tinc l'honor de ser cap de Govern del nostre país, i en aquest període, s'han tornat a posar les coses al lloc del qual no haurien d'haver sortit mai: el d'uns hàbits democràtics arrelats a tots nosaltres, a totes les andorranes i els andorrans que voten quan hi són cridats, i que volen ser-hi cridats quan toca. Tant a les eleccions comunals com a les generals.

Andorra no es podia permetre el luxe de no tenir un govern estable, amb base sòlida sorgida de les urnes.

La convulsió i l'acceleració democràtica i de sobirania que van representar els treballs constituents havien deixat molt de banda allò que sempre era fonamental a Andorra: el bon govern de la terra.

Era, és clar, fins a cert punt lògic, o almenys difícil d'evitar, que després de l'extraordinària feina de fer la Constitució i de desplegar totes les primeres lleis

que l'aplicaven, hi hagués un període més o menys llarg durant el qual les forces polítiques buscaven llur propi encaix dins del nou esquema electoral i d'equilibris.

Els liberals vam ser els primers a arribar-hi. I ho vam fer alhora "llegint" com calia la llei electoral (i he escrit llegint entre cometes perquè és un comentari que sovint sentim prop dels pensadors més lúcids entre les files de l'oposició). I ho hem fet i ho seguim fent i, d'alguna forma, hem provocat l'imprescindible moviment als bancs de la meua esquerra (em refereixo a la situació física dins d'aquesta sala).

La dinàmica creada per la correcta interpretació correcta del nou sistema electoral ens va permetre formar un govern en minoria i desencallar la situació de bloqueig polític causat pels enfrontaments personals dins les files de la primera majoria postconstitucional. El segon pas important va ser formar una coalició liberal a les darreres eleccions generals, i obtenir així la majoria absoluta que governa Andorra.

Una conseqüència molt positiva per a nosaltres, i crec que per al país, és que la formació de governs ha estat possible sense haver de recórrer a interpretacions forçades de programes diversos. Alhora ens ha permès una gran renovació generacional dins les files dels nostres representants electes i designats.

La resta està en curs, i trobarà la seva continuació quan siguin convocades les eleccions. En qualsevol cas, em sembla que es pot dir que els qui tenim la vocació de fer política a Andorra hem anat complint, amb diferents calendaris, amb allò que els ciutadans ens han d'exigir: claredat en les opcions i coherència per portar-les a terme o per intentar-ho.

Permetin-me, però, que quan entri en el detall de les opcions polítiques i de les realitzacions legislatives i de govern que les plasmen en realitats, em refereixi, en cada àrea de govern, a aquelles realitzacions -només les més importants-, que s'han dut a terme o que estan en curs. Perquè no es pot jutjar una orientació política sense donar els exemples pràctics de millores aportades a la vida del país, dels seus ciutadans i dels qui ens visiten, sense fer un resumit balanç especialment aquest cop, el darrer d'aquesta legislatura en què m'adreço al Consell General i al país mitjançant aquest discurs i amb el debat que demà el seguirà.

Les relacions amb Europa:

Les actuacions del Govern en el tema de l'adequació d'Andorra al context europeu i, més concretament, amb els estats veïns, han tingut les fites següents :

Primer, el mes de novembre de 1999 vam fer una visita al president José M. Aznar i al ministre de Treball i Afers Socials, Manuel Pimentel -d'Espanya-. La finalitat de la visita va ser l'impuls del diàleg a l'entorn de les relacions econòmiques i, especialment, sobre els temes referits a la circulació de persones entre els dos països.

El 29 de març d'enguany es va celebrar la cimera francoandorrana a Matignon amb el primer ministre francès, Lionel Jospin, i es va convenir la creació d'un grup mixt, amb delegats dels dos governs, per col·laborar en la recerca de la bona adequació d'Andorra a la Unió Europea.

El 6 de juny -fa ben poc- va tenir lloc la visita al president de la Comissió Europea, Romano Prodi, en la qual vam proposar la creació d'un grup mixt entre la Comissió i Andorra, amb el mateix objectiu que he dit.

El 8 de juny va tenir lloc una reunió bilateral amb el ministre d'Afers Exteriors espanyol -Sr. Josep Piqué-. En aquesta trobada van quedar clars dos missatges principals: primer, la urgència de superar els obstacles entre Espanya i Andorra en el tractat trilateral; i segon, la constitució d'una comissió mixta per explorar les condicions d'aproximació d'Andorra a la Unió Europea. És evident que les relacions amb Espanya mereixen una atenció especial per part del meu Govern. Els estrets lligams que hi mantenim, la forta presència de població espanyola a Andorra i la voluntat de treballar conjuntament amb l'Estat espanyol així ens ho aconsellen.

Avui, 15 de juny -quinze dies abans d'iniciar-se la presidència francesa de la Unió Europea- comença, precisament avui a París, al Quai d'Orsay, la primera d'un seguit de reunions del Grup francoandorrà de reflexió sobre la relació entre Andorra i la Unió Europea per al disseny de la relació entre nosaltres i la Unió. Amb aquest encontre s'inicia la fase tècnica del procés analític d'adequació d'Andorra, vertebrat en un diàleg simultani amb els tres interlocutors: amb França, Espanya i la Comissió Europea.

Ja en un termini molt més immediat, el 4 de juliol, tindrà lloc la primera reunió exploratòria amb els responsables d'Andorra a la Comissió Europea, concretament amb la Sra. Eva Gerner, cap de la Unitat de la Comissió.

En aquest desplegament, Andorra ha de trobar el camp per desenvolupar un projecte propi en funció no solament dels interessos actuals sinó, sobretot, dels de les noves generacions que estan avui a les escoles i a les universitats amb sobrada i reconeguda capacitat intel·lectual per superar qualsevol repte.

Aquesta solució ha de donar la possibilitat de continuar, amb més força si cal, la modernització i

l'obertura de l'economia andorrana, però sense oblidar -qüestió a què em referiré, també, més endavant- la necessitat de mantenir les particularitats necessàries per al nostre país.

Actualment, el procés d'adequació amb Europa està en una fase d'anàlisi i d'exploració, sense entrar encara en una negociació final, que imposa tant un mètode com una cronologia de treball. La metodologia consisteix en l'estudi del tema global de la circulació de persones de diferents grups: circulació de treballadors amb totes les seves condicions i implicacions; estudiants, jubilats i residents passius; i circulació i establiment de persones que treballen per compte propi.

Seguint aquest procediment i amb el diàleg iniciat en els tres nivells abans esmentats, es podrà identificar clarament quins són els avantatges, els inconvenients i les conseqüències per a la nostra economia de l'eventual assumptió del que s'anomena la lliure circulació de persones.

Amb un esperit pragmàtic i precís, la via que el Govern ha considerat com la més adequada per aquest desenvolupament de les relacions d'Andorra amb la Unió Europea és la possibilitat de proposar un acord sectorial específic que en un primer termini hauria de centrar-se en la lliure circulació de persones.

El debat europeu comporta en paral·lel el procediment descrit, un necessari debat intern. L'adequació d'Andorra a la nova realitat europea en permanent canvi i acceleració és, com sabem, el repte major al que ens encarem. S'ha dit i repetit que cap estat, ni petit ni gran, estarà dispensat d'aquests esforços.

Els economistes també afirmen que tots els petits estats són d'una economia estructuralment vulnerable -és obvi-. El que cal és trobar l'adequada integració dins de l'economia dominant de cadascuna de les unitats menors.

En el nostre cas, el camí que ha de continuar seguint Andorra és el d'adequar-se amb intel·ligència i prudència a les regles comunes de la Unió Europea, acceptant i incorporant els mínims però suficients principis fonamentals europeus per sota dels quals cap acord no seria acceptat. De manera simultània, s'ha de progressar en la defensa raonada i raonable de la realitat andorrana i de les seves condicions específiques en base al que es pot definir com l'excepció andorrana.

En què consisteix aquesta excepció? És tot allò que constitueix l'essència de la seva identitat, la raó de ser de la seva personalitat, i unes característiques de població i d'incidència del nombre de visitants

úniques al món i sense comparació possible en termes similars.

L'exigència d'adaptar-se no vol dir -i això ha de quedar ben palès- que Andorra s'hagi de diluir. S'ha de preservar l'estabilitat institucional i social, que és un valor impagable, i desenvolupar també la flexibilitat i capacitat d'adaptació. La defensa de les característiques andorranes del sector de les professions liberals n'és un exemple.

Un altre aspecte d'aquest procés és també la recerca de l'objectiu de fer del Principat un país més competitiu i eficient. Andorra, com la resta del món, ha d'inserir la seva realitat econòmica i social a les exigències universals comunes als europeus i que són: competència, eficàcia i transparència.

El debat intern a què he fet referència ha de comprendre, almenys, les qüestions següents: el país ha de continuar reflexionant sobre forces i febleses de l'estructura actual de l'economia i de les seves possibilitats i capacitats d'adequar-se a l'exigència que comporta l'economia dominant veïna; com un objectiu prioritari, s'han d'identificar els perills resultants d'un immobilisme; i solament una anàlisi serena i objectiva farà possible avaluar la vulnerabilitat i fragilitat dels sectors diversos en una perspectiva dinàmica i interdependent amb l'entorn en un projecte global i per a un període a mitjà termini. En aquest sentit i de manera més concreta, s'ha d'examinar el sector turístic, amb la seva qualitat de servei i les aptituds per competir amb l'oferta alpina; el sector comercial, en què s'ha de reconèixer la dependència, tant de les restitucions en el sector agrícola, com de la tolerància fiscal dels viatgers; el sector immobiliari, amb tots els riscos que comporta sobre el medi ambient com en la falta de respecte als equilibris fonamentals; el sector financer, amb la necessitat, sovint difícil, de diàleg amb abundància excessiva d'institucions, organismes i fòrums internacionals que s'han atribuït la jurisdicció sobre el nostre mercat.

Per ajudar a aquesta reflexió i a aquest debat, el ciutadà tindrà al seu abast, ben aviat, alguns elements que li podran ser d'utilitat. En efecte, el mes de setembre es disposarà de l'edició de l'informe sobre els models de relació entre Andorra i la Unió Europea que va redactar Pedro Solbes, actualment comissari d'Afers Econòmics i Monetaris. També amb la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, es disposarà d'un informe elaborat per Ramon Torrent, professor de la Facultat de Ciències Econòmiques de la Universitat de Barcelona i antic consultor de la Comissió.

Un tercer informe, en aquest cas del professor d'economia Jean-Claude Barthélemy, de la

Universitat de París, d'un tractament estrictament econòmic que permetrà una aproximació més específica en la matèria. Finalment, es farà públic un informe paral·lel sobre el cas andorrà i un país molt proper i comparable en el cas del mercat del treball: Suïssa; i un altre document que analitzarà les nostres similituds amb les dels altres microestats europeus: Liechtenstein, San Marino, Mònaco i Malta -documentació que tindran a l'abast, vostres senyories.

Les relacions financeres exteriors:

Andorra es va acostumant -ja ho veiem tots- a què hi hagi un debat que s'intensifica a l'entorn de les nocions de paradís fiscal i de centres financers *off-shore*.

Des d'una perspectiva intraeuropea s'intenta concretar, almenys, dos aspectes que impulsen les reflexions següents: l'harmonització de la fiscalitat de l'estalvi i la convergència de la fiscalitat dels estats membres. Ambdues amb grans dificultats entre els dotze de la zona euro o els quinze de la Unió.

Andorra continua en aquest àmbit la nova línia d'assumpció del seu compromís com a Estat europeu i membre del Consell d'Europa.

El 1999 es va signar el Conveni relatiu al blanqueig, descobriment, embargament i confiscació dels productes del crim. S'ha participat de manera molt activa en un diàleg sincer i constructiu amb l'OCDE i s'ha col·laborat amb el Fòrum d'estabilitat financera, impulsat pel G-8.

És bo recordar que el Principat no té cap situació problemàtica ni cap contencions fiscal ni bancari amb els estats veïns, europeus o institucions internacionals. La publicació de la llista dels 42 centres *off-shore* ordenats per tres grups en funció del seu grau de regulació i de cooperació amb les institucions internacionals en defensa de l'estabilitat financera mundial ha estat, és clar, una notícia rellevant a finals del mes de maig.

L'OCDE també farà pública una llista sobre un estudi de 47 centres en la seva lluita contra la competència fiscal perjudicial, fruit de la vigilància sobre els efectes de la mundialització de l'economia.

El GAFI (Grup d'Acció Financera) difondrà també una llista de països i assenyalarà els estats que no cooperen en l'àmbit internacional en la lluita contra el blanqueig de diner criminal.

La legislació andorrana, els convenis internacionals subscrits, el treball de l'Institut Nacional de Finances (INAF), la col·laboració internacional en investigacions i la professionalitat dels banquers andorranos, ens han de permetre que no figurem en aquesta llista, fet aquest, de gran transcendència.

Andorra continuarà amb la seva política de cooperació amb els estats veïns perquè la necessitat d'incrementar el grau de col·laboració amb institucions europees i internacionals s'anirà confirmant com el bon camí per a la defensa activa dels interessos presents i futurs de la nostra economia.

Caldrà, però, tenir ben present la distinció fonamental entre la cooperació per combatre les activitats delictives financeres, i la millora constant en la regulació i la supervisió del sector financer per propis organismes interns.

L'Organització Mundial del Comerç:

Enguany fa ja 4 anys que Andorra va sotmetre la seva candidatura a l'OMC. Aquesta decisió s'interpreta com una oportunitat per emmarcar Andorra dins d'unes regles internacionals comunes als estats moderns. L'OMC és per a Andorra una garantia de canvis necessaris, que ha de donar una estructura més sòlida i diversificada.

Els compromisos que s'adquiriran en el procés d'adhesió augmentaran la transparència i l'homologació de la nostra legislació.

Pel que fa al sector agrícola, la nova Llei d'agricultura encaixa a grans trets amb els requisits de l'acord agrícola de l'OMC, donat que els ajuts presents no distorsionen el mercat, ni tenen cap efecte directe sobre la producció. Les negociacions en aquest sector no representen cap canvi major en la situació agrícola actual.

L'accés al mercat de béns no sembla presentar cap dificultat major a l'hora de negociar bilateralment els drets de duanes a la importació, ja que els productes industrials formen part de la Unió Duanera i els productes agrícoles tenen uns drets de duana molt inferiors a la majoria de països membres de l'OMC.

Pel que fa el sector dels serveis:

La primera fase ha estat transcriure *l'status quo*. En una segona fase, s'estudiarà la possibilitat d'eliminar o reduir les restriccions horitzontals (és a dir el límit per exemple del 33% de capital estranger, els 20 anys de residència per exercir una activitat econòmica), i mantenir limitacions en els sectors que requereixin protecció. Estem preparant una oferta inicial per permetre l'accés al sector dels serveis per donar noves oportunitats als sectors estratègics de futur, com són la recerca i el desenvolupament, amb la liberalització total de la inversió estrangera en els sectors que requereixen l'aportació de *know-how* i capital per desenvolupar-se.

Ja era prou clara i entenedora, al respecte, la reflexió contemplada en el Pla estratègic de l'any 1992 i la posterior plasmació en el Pla d'accions, que deia:

"L'estratègia d'adhesió d'Andorra s'articula en una preocupació d'eficiència, es basa en una liberalització sectorial, obrint sectors poc sensibles a la competència que difícilment es podrien desenvolupar sense una certa obertura."

La línia d'actuació marcada pel Govern defensa l'obertura dels sectors poc sensibles a la competència estrangera. L'adhesió a l'OMC no representa en cap cas l'obertura total del mercat, l'actual teixit econòmic no ho aguantaria. La Llei de societats, el Reglament de les professions liberals i la liberalització del sector dels serveis, són els temes més sensibles per a l'economia andorrana. L'estratègia d'Andorra en el procés d'adhesió és continuar negociant amb serietat. La decisió final d'entrada o no a l'organisme dependrà del resultat de les negociacions d'accés al mercat que Andorra haurà de negociar amb els membres del grup de treball, i sobretot amb els Estats Units i la Unió Europea.

L'economia andorrana d'avui pot prescindir certament de l'OMC, però l'economia dels anys futurs exigeix per créixer i desenvolupar-se l'existència d'aquest marc jurídic.

L'OMC permetrà una nova arquitectura empresarial a l'abast dels universitaris i tècnics andorrans, que haurà d'estimular les activitats internacionals en el món dels serveis en general i de la nova economia multimèdia en particular.

Deixar passar aquesta oportunitat pensem que seria poc valent, egoista i un greu error estratègic, de cara a consolidar la prosperitat i el creixement sostenible de l'economia del Principat.

Les Nacions Unides:

Molt recentment, del 5 al 9 de juny, Andorra ha volgut posar de manifest la seva voluntat de participar de manera activa en la comunitat internacional amb la participació d'una delegació governamental en la sessió especial de l'Assemblea de les Nacions Unides sobre: "Les dones 2000, Igualtat en el gènere i, desenvolupament i pau per al segle XXI".

En aquesta edició de l'Assemblea hi han participat pràcticament tots els estats, que han exposat les polítiques internes per a l'equitat entre els gèneres. Andorra pertany al conjunt dels països occidentals en què la situació de la dona ha iniciat una fase de progrés -partint d'una bona situació-. Això no obstant, encara ha de millorar en el reconeixement pràctic dels seus drets i en la seva participació en la vida activa en els llocs de responsabilitats.

Des del Govern, treballem en l'àmbit de l'educació, en el de la salut, en el social i en el jurídic per a la igualtat plena entre gèneres. Comptem amb les

dones i els homes d'Andorra per als llocs de decisió. Hem de continuar, però, impulsant decisions davant els reptes que la dinàmica social ens planteja per oferir tot el suport als sectors més sensibles de la societat. Davant del fòrum internacional de l'Assemblea de les Nacions Unides hem pres aquest compromís.

De manera concreta, estem desenvolupant per a un termini immediat les modificacions penals necessàries que condemnin els maltractaments de la dona, i que aquesta pugui rebre una assistència integral en aquest tipus de situacions. A les Nacions Unides ha quedat palès que la violència és un mal de la societat, a escala mundial, i contra el qual Andorra ha de lluitar en la prevenció i en la resolució del problema posant a l'abast tots els mitjans necessaris per a les ciutadanes i els ciutadans d'aquest país.

La propera cimera del mil·lenni de les Nacions Unides -al setembre del 2000, d'aquest any- tindrà un significat simbòlic, ja que ha d'iniciar una etapa en l'acció d'aquest organisme davant els reptes del segle XXI: la mundialització, la pobresa, els conflictes armats i un futur sostenible. Des de la posició andorrana, voldria respondre a la demanda del secretari general de les Nacions Unides, Sr. Kofi Annan, per estimular l'activitat col·lectiva en el pla mundial i donar suport als seus projectes.

Precisament, a partir del mes de gener del 2001 i al llarg de tres anys, Andorra formarà part del Consell Econòmic i Social, òrgan principal de coordinació d'aquestes matèries, que donarà la possibilitat al nostre país d'obtenir una perspectiva internacional més intensa.

El Consell d'Europa:

En l'àmbit del continent europeu, durant el primer semestre d'aquest any, Andorra ha avançat de manera substancial en el seu grau de vinculació amb el Consell d'Europa. Hem signat el Conveni europeu d'extradició, pas important en la cooperació judicial internacional, cooperació que el Sr. síndic va voler posar de manifest en el discurs pronunciat el passat 5 de maig durant la conferència de presidents de parlaments, mantinguda a Estrasburg, i que tenia com a tema principal la corrupció.

Hem signat també el Conveni de Berna per a la protecció de la vida salvatge, i la preocupació pel patrimoni natural i cultural ha quedat palesa en la participació dinàmica del nostre país en la Campanya: "Europa, un patrimoni comú". Des de l'1 de febrer, el Principat és membre de l'Acord parcial per la democràcia a través del dret més conegut com a Comissió de Venècia, que reuneix especialistes en dret constitucional. D'altra banda, el 30 de març

passat, el Sr. Antoni Aleix va ser elegit membre del Comitè del Conveni per a la prevenció de la tortura, complint així un compromís que el nostre país tenia pendent des que l'any 1997 quan es va ratificar el Conveni.

Pel que fa a les finances públiques dels darrers cinc anys, cal destacar de manera molt especial l'equilibri financer.

En efecte, avui, cinc anys i mig després d'assumir el repte d'encapçalar el Govern d'aquest país, l'endeutament de l'Estat és el mateix que vam heretar del Govern anterior: ni una pesseta més, ni una pesseta menys.

Aquest fet és especialment rellevant si es combina amb la xifra d'inversió del Govern al llarg d'aquests cinc anys: més de 35.000 milions de pessetes; i si a aquesta xifra li sumem la de les transferències als comuns, el total d'inversions amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat augmenta fins a més de 64.000 milions de pessetes. Això s'explica a la llum de la política de racionalització pressupostària iniciada l'any 1995 i continuada fins ara.

Una política que ha inspirat l'impuls de l'actualització de la Llei general de les finances públiques i la introducció de la Llei de bases de l'ordenament tributari, la creació del Tribunal de Comptes i la modernització de la Llei de contractació pública, actualment en tràmit parlamentari.

Aquesta política ha d'anar acompanyada pel mateix rigor en l'àmbit de les finances comunals. És amb aquest objectiu que el meu Govern, recolzat decididament pel Grup Parlamentari Liberal, està impulsant l'adaptació de les finances comunals al marc legal mitjançant el diàleg amb el conjunt de les parròquies. A més d'adaptar els ordenaments financers dels comuns a la Llei de bases de l'ordenament tributari i a la Llei general de les finances públiques, la Llei de finances comunals pretén potenciar la racionalització de les finances comunals amb els mecanismes, com ara fixar un màxim en l'endeutament de les corporacions locals, així com fixar els elements essencials dels tributs comunals amb una pressió fiscal en concordança amb la política tributària de l'Estat.

Desenvolupament tributari:

La política inversora actual ha de continuar amb un desenvolupament tributari que li permeti generar els recursos suficients. La línia de treball del meu Govern, ja materialitzada en el pressupost d'enguany, és la del desenvolupament d'un sistema tributari dirigit cap a la imposició indirecta que recau en el consum de béns i serveis. Aquesta cambra ja ha debatut i aprovat la Llei de l'impost indirecte sobre

els serveis, la Llei dels mòduls aplicables a les entitats bancàries i té a tràmit la Llei de l'impost de transmissions patrimonials immobiliàries. Abans d'acabar aquest període de sessions, aquest Projecte de Llei quedarà substituït per la Llei que estem negociant amb els comuns i que unificarà el tribut comunal i del Govern sota, per primer cop, el principi de corresponsabilitat fiscal.

La generalització de la recaptació de l'impost indirecte s'haurà de completar durant els propers dos anys seguint el mandat legal que recull la Llei de l'ISI. Amb aquesta generalització es garantirà un volum de recursos suficient per fer front als pressupostos anuals sense haver de recórrer a més endeutament.

A banda de la generalització impositiva, el meu Govern propugna un règim de taxes obert i transparent seguint la recent aprovació de la Llei de la taxa notarial i l'impuls de la modificació de la Llei de taxes judicials.

Tots aquests esforços de modernització i d'adaptació contribueixen a emmarcar el Principat en el seu entorn econòmic i polític.

Un entorn que té com a fita tècnica per al seu futur immediat la implantació efectiva de la moneda única: de l'euro.

Per preparar el Principat a la moneda única, la feina de previsió ha culminat amb l'entrada a tràmit del Projecte de Llei reguladora de les mesures per garantir la transició cap a l'euro, ja que durant els anys 1998 i 1999 es van realitzar contactes tant amb el Banc Central Europeu com amb els bancs de França i d'Espanya amb l'objectiu de fixar la línia d'actuació més adequada per tal de substituir les actuals divises actuals de l'espai monetari, d'ús a Andorra, per l'euro.

L'objectiu, és clar, és permetre una transició fluida, homogènia i amb totes les garanties per a tots els agents econòmics, amb especial atenció per als consumidors, una transició que s'aconseguirà amb l'entrada en vigor de la Llei recentment entrada a tràmit, com he dit.

La línia d'actuació del meu Govern va quedar confirmada i, diguem-ne avalada, en ocasió de la visita a Andorra del vicepresident del Banc Central Europeu, Sr. Christian Noyer.

La lluita contra el blanqueig de diners:

Un dels compromisos més fermes del Principat d'Andorra i del meu Govern és garantir la protecció del nostre sistema econòmic davant de la seva utilització per part de xarxes de blanqueig de capitals procedents d'activitats criminals.

Això només es pot aconseguir promovent regulacions de prevenció de blanqueig homologables amb aquelles polítiques de prevenció que han demostrat la seva eficàcia en la lluita contra aquests tipus de fenòmens a escala internacional.

Permetin-me de fer balanç de l'actuació del Govern en aquesta matèria amb la cooperació, naturalment, del Consell General en tota la legislatura.

Al 1995: aprovació de la Llei de protecció del secret bancari i de prevenció del blanqueig de diner o valors productes del crim, i reforma del Codi penal, per adaptar-lo a aquesta llei.

A partir del desembre del 1997, Andorra esdevé membre -des del moment de la seva creació- del Comitè restringit d'experts per avaluar les mesures de lluita contra el blanqueig de capitals dels països membres, del Consell d'Europa.

Des de l'any 1997 es generalitzen els contactes amb les unitats de prevenció de blanqueig de França (TRACFIN) i d'Espanya (SEPBLAC).

El juny del 1999 el congrés del Consell d'Europa adopta l'informe d'avaluació mútua d'Andorra. Un informe molt positiu que reflecteix la bona predisposició dels poders públics i del sector financer del Principat per col·laborar en la lluita contra el blanqueig.

L'any 1999 es ratifiquen els convenis de Viena i d'Estrasburg sobre el blanqueig.

En el marc dels treballs del Comitè del Consell d'Europa, l'any 2000, un expert de l'Administració andorrana ha participat en l'elaboració de l'informe d'avaluació de San Marino sobre blanqueig, mentre que en els propers dies un membre del cos judicial andorrà participarà en l'avaluació de Moldàvia.

La ratificació del Conveni europeu sobre extradició presentada a tràmit al Consell General és un pas més en aquesta línia d'actuació.

I vull reiterar aquí, en ocasió d'aquest debat d'orientació política, la voluntat del meu Govern d'entrar a tràmit després de l'estiu una iniciativa legislativa encaminada a reforçar el dispositiu legal del Principat en aquesta matèria.

Per acabar, com a seguiment de l'obertura del sector bancari el 1998, que s'ha materialitzat amb l'entrada d'un nou banc, aquests darrers dies -aquest mes-, desenvoluparem la regulació del sector de les entitats de crèdit especialitzat i dels organismes d'inversió.

En relació amb la política i a les accions portades a terme pel Departament d'Interior -pel Ministeri d'Interior- vull incidir en els aspectes especialment importants per al nostre Govern: el Ministeri de l'Interior ja té pràcticament enllestit el projecte

d'ampliació del Centre Penitenciari de la Comella i el tancament de la presó de la Casa de la Vall.

Seguint les recomanacions i directrius del Consell d'Europa, el projecte que s'ha elaborat preveu les millores següents: ampliació de la capacitat oficial del centre -actualment és de seixanta interns per al conjunt de les dues presons- i s'ampliarà a vuitanta-un interns en una sola presó; es creen quatre mòduls, diferenciats, això sí, per a interns penats, preventius, joves i dones. Cada un d'ells amb vida i instal·lacions pròpies com patis, biblioteques, tallers, sales d'activitats...; creació i/o ampliació de nous departaments i serveis generals: bugaderia, cuina, gimnàs, etc.; aprofitament màxim de la llum i ventilació directa per a les cel·les -era una mancança que hi havia-; millora funcional de tot el conjunt, tant pel que fa a la mateixa vida del Centre Penitenciari, com a les relacions d'interns amb funcionaris o visites externes, així com d'aquestes amb les àrees de direcció i d'administració; i, millora, finalment, de les instal·lacions de seguretat.

També voldria insistir en el Reglament regulador del sistema de vigilància electrònica mitjançant control monitoritzat. Aquest Reglament, que ha estat aprovat, ja, pel Govern, permet establir formes alternatives a l'empresonament, que assegurin la permanència dins del nucli familiar a les persones processades o condemnades pels tribunals andorrans facilitant, així, la seva reinserció social i evitant els efectes aflictius que la presó pot arribar a produir, garantint, no obstant, la supervisió i control d'aquestes persones mitjançant un avançat sistema de vigilància electrònica.

Pel que fa... en referència a la problemàtica dels menors -dels menors amb problemes, és clar- el Consell General va aprovar en la sessió del dia 22 d'abril de 1999 la Llei qualificada de la jurisdicció de menors. Des d'aleshores el Ministeri d'Interior està treballant amb la finalitat de donar compliment a les diferents mesures previstes a la Llei i, en concret, s'han fet les següents actuacions: s'han firmat set convenis de col·laboració amb els comuns, per tal que els menors puguin realitzar activitats d'utilitat pública dins del marc de la mesura de serveis en benefici de la comunitat, i també perquè puguin participar en actes i activitats de tipus cultural, lúdic, etc., organitzats pels comuns, en el seu propi entorn social. Igualment, s'han establert col·laboracions amb cinc ONG del Principat que facilitaran el compliment de les mesures als menors.

D'altra banda, el Ministeri d'Interior ja ha començat a realitzar intervencions amb els menors en col·laboració amb el batlle de Menors. En concret, s'han fet diversos estudis sobre la situació psicològica, familiar i social de menors que han infringit la llei.

El Ministeri d'Interior col·labora també amb altres ministeris del Govern -Educació, Salut i Benestar, Agricultura i Medi Ambient...- i amb organismes privats -com el col·legi de psicòlegs-, amb la finalitat d'aconseguir la implicació del conjunt de la societat en l'assoliment d'un objectiu comú: la integració i la reinserció social dels menors amb problemes.

D'acord amb el recentment nomenat nou Consell Superior de la Justícia, s'han seguit les línies marcades per l'anterior i les noves aportacions, per tal de tenir a punt ben aviat el projecte de seu de la Justícia. Hem arribat ja a un principi d'acord entre el Consell General, el Comú d'Andorra la Vella i el Govern que farà possible el conjunt d'edificis, accessos i places que conformaran l'entorn d'aquesta noble casa. Partint d'un projecte global, es donarà accessibilitat a la Casa de la Vall, es preservarà el conjunt del Roc del Tossal, hi haurà la nova seu del Consell General, i es podrà tenir un edifici funcional per als grups parlamentaris, l'edifici de la Justícia i la possible ampliació de l'edifici de Govern.

Llei d'immigració:

El dia 4 d'abril d'aquest any el Govern va trametre al Consell General el Projecte de Llei qualificada d'immigració, la qual va ser publicada al Butlletí del Consell General el dia 10 d'abril i actualment es troba en període de presentació d'esmenes.

Adaptant-se als preceptes constitucionals, el Projecte de Llei qualificada d'immigració defineix de forma exhaustiva el marc legal de regulació de la immigració, establint els drets i obligacions dels immigrants al Principat d'Andorra i garantint el ple exercici de les llibertats fonamentals per l'article 39 de la Constitució ja que reconeix als estrangers desenvolupant en particular els drets i les llibertats dels estrangers legalment residents a Andorra, consagrats per l'article 22 de la Constitució.

El Projecte de Llei qualificada d'immigració es configura com un projecte de garanties que precisa el règim jurídic aplicable a totes les situacions en les quals es pot trobar un estranger i respecta escrupolosament els drets adquirits. A través de les disposicions transitòries del Projecte de Llei es garanteix aquest respecte i, en particular, es preveuen les pautes de regularització de les situacions provisionals actualment existents.

Actualment el Ministeri d'Interior està treballant en l'elaboració dels reglaments que desenvoluparan i permetran l'aplicació d'aquesta Llei quan sigui publicada.

Igualment, tenim preparada per ser presentada a tràmit la Llei d'associacions.

La gestió del trànsit i el paper que en aquest context s'hi juga l'Agència de Mobilitat és bàsic per al desenvolupament sostingut del nostre país.

La gestió de l'Agència ens mostra amb claredat que encara hi ha lloc, -i així ho ha provat l'experiència- per a la bona gestió, i aquesta -la bona gestió- passa per treballar de manera coordinada amb la resta d'institucions. Clars exemples d'aquesta gestió, han estat entre d'altres, l'operació de la darrera Setmana Santa, estretament coordinada amb les entitats competents espanyoles i els comuns, i la recent decisió d'assessorar els comuns en matèria de trànsit per part de l'Agència de Mobilitat.

Continuem avançant en el camí de la mobilitat, i des de sempre hem estat actuant sobre el vehicle, sobre l'itinerari i sobre el conductor.

Sobre el vehicle, hem actuat en el camp legislatiu amb l'aprovació del nou Codi de la circulació i cercant una alternativa real a la congestió, a través d'un sistema segregat i potent de transport públic: tres grans empreses del sector estan culminant les ofertes pels projectes constructius i d'exploració del millor sistema per al país.

Sobre l'itinerari, hem actuat en una millor vigilància i informació a través del Centre d'Informació i Gestió del Trànsit, que culminarà en un sistema que ens oferirà temps de recorregut per a diversos itineraris i ofertes d'aparcament en les diferents parròquies. Noves ordenacions del trànsit en coordinació amb els comuns avalen aquesta política: que petites actuacions poden millorar substancialment la mobilitat en espera real del transport públic. L'esperit de franca col·laboració amb els comuns, que es reflecteix en moltes altres àrees -que ja remarcarem més endavant-, s'ha donat de manera clara en el primer curs de formació sobre circulació al qual han assistit i l'han completat amb molt bon resultat responsables comunals de trànsit i urbans -més de la meitat del total des de què s'hi van inscriure-.

Sobre el conductor, cal aconseguir millores en la seguretat viària, incidint sobre les campanyes específiques, però principalment, cal incidir en els futurs conductors. És per això que volem iniciar d'una manera permanent la formació viària a les escoles, per tal d'aconseguir no solament una millora de la seguretat viària, sinó, fins i tot, un nou ús dels diferents sistemes de la mobilitat del Principat.

La millora en la gestió del trànsit va estretament lligada amb la millora de les infraestructures. Els projectes, ja molt avançats, del metro aeri, l'heliport i l'aeroport, van en aquest sentit.

Un govern que mereixi la confiança dels electors té una doble responsabilitat: la d'administrar i la de planificar amb objectius de futur. I el futur ha estat,

és i serà una de les màximes preocupacions del nostre Govern.

L'aposta per les noves tecnologies i per la societat de la informació ens obliga a estar molt atents en el ràpid desenvolupament de la societat i de les noves fórmules de la comunicació. En aquest sentit, i com a clara aposta de futur, el meu Govern treballa intensament en un seguit de projectes amb un alt valor tecnològic afegit en el que col·laboren diverses entitats privades del país: el projecte Andorra Digital, amb la finalitat d'impulsar i desenvolupar el comerç electrònic al Principat, compta amb quaranta-una propostes d'accions. A les sessions de formació i informació de noves tecnologies, iniciades el mes d'octubre de l'any passat, sota el títol *Internet per a tots*, hi van assistir unes 350 persones.

Creiem fermament en el projecte de promoció d'emprenedors. Aquest projecte consisteix a oferir, a grups de persones joves del país que hagin acabat els estudis recentment, la possibilitat de treballar durant uns mesos a l'entorn d'una empresa real (amb productes i clients reals), per tal de formar-se en la capacitat de crear empreses relacionades amb la nova economia i la societat de la informació.

Altres projectes amb un clar objectiu de futur i dins d'aquest àmbit són el projecte de la societat interconnectada amb la finalitat de familiaritzar i facilitar la integració del col·lectiu de la gent gran a l'entorn de les noves tecnologies i el desenvolupament, també, d'eines informàtiques en català, una aplicació de reconeixement vocal i de traducció automàtica en català s'hi està treballant actualment amb l'empresa que el promoció.

Dins d'aquest sector i en matèria legislativa, el meu Govern ha preparat l'Avantprojecte de Llei de telecomunicacions, que contempla les especificitats del nostre país i alhora és homogènia amb legislacions avançades d'altres països del nostre entorn, i també la Llei de signatura digital -s'està preparant-, que regula el reconeixement de la signatura digital, per impulsar el desenvolupament de l'economia digital a Andorra i molt especialment tots els temes relacionats amb el comerç electrònic i la seva seguretat.

Es continua, doncs, treballant de manera intensa amb el grup de treball del Llibre blanc de la societat de la informació amb la finalitat de revisar el contingut del llibre i de fer un seguiment de les accions proposades, per tal de dur a terme una revisió constant dels principis formulats.

Una de les més importants serà, ben aviat, la implantació de l'anomenada tarifa plana per Internet. El Govern va demanar al Consell d'Administració de l'ISTA que estudiés la seva

incidència, i ara ha arribat el moment de prendre una decisió que facilitarà molt l'obertura més gran de la societat de la informació i el coneixement.

Vull destacar de manera especial i com a aposta de modernització de l'Estat, la Llei qualificada de la funció pública, que sens dubte comportarà la reforma necessària del cos funcional, i que el situarà en línia amb les administracions més avançades. El Govern ha assumit amb valentia el compromís d'aprofundir en la modernització del sector públic amb la finalitat de dotar-se d'una Administració pública professional i eficient que, gestionant els serveis amb qualitat, transmeti confiança en el desenvolupament de la seva activitat.

Estretament lligat amb la modernització de l'Administració, el Govern ha impulsat de manera dinàmica l'atenció al ciutadà. El Servei de Tràmits obert el gener del 1999, i l'estreta col·laboració amb els comuns (Encamp, al setembre de 1999; Sant Julià, al maig d'aquest any; Ordino, properament a l'agost, i Escaldes-Engordany, a l'octubre -potser abans-), permeten i permetran agilitar i facilitar les relacions entre l'administrat i l'Administració.

El desenvolupament econòmic futur ens obliga a revisar la legislació, i en aquest sentit i ben aviat, entrarem a tràmit la modificació de la Llei de societats amb una clara voluntat d'obrir l'economia andorrana als mercats internacionals.

També la reducció important de les tarifes elèctriques s'afegeix a les millores administratives en benefici de les empreses, els negocis i els domicilis particulars.

Em vaig comprometre en el programa i en els debats d'orientació política previs, a presentar dins de la present legislatura el Projecte de Llei general d'ordenació del territori i urbanisme. Això és una realitat havent-se aprovat per part del Govern, ahir mateix, dia 14, l'esmentat Projecte de Llei, que serà entrat a tràmit de forma immediata. Aquest avantprojecte de Llei, que s'ha donat a conèixer a tots els comuns del Principat, ha tingut una acollida favorable per part de tots ells. Igualment, han estat informats del seu contingut els membres de la Comissió Legislativa d'Ordenament del Territori, per tal que poguessin començar a conèixer-ne les línies mestres.

Aquesta eina permetrà tenir un marc legislatiu de referència, a fi de permetre als comuns dur a terme l'elaboració dels corresponents plans d'ordenament i urbanisme i altres competències previstes en la Llei qualificada de transferències.

L'aprovació d'aquests plans d'ordenament i urbanisme i la possibilitat de dur-los a terme, permetrà disposar d'un territori més ordenat i amb més equipaments, especialment d'espais verds i zones

de lleure, que de ben segur milloraran la qualitat de vida dels nostres conciutadans i dels nostres visitants. Igualment, donarà la garantia urbanística als terrenys particulars i permetrà donar accés a llocs enclavats, tot fent possible un desenvolupament sostenible i molt menys agressiu per a les muntanyes i els rius.

Ahir mateix el Govern va aprovar per la seva entrada a tràmit una llei també esperada, i que ha de resoldre mancances i llacunes legals, i situacions de dificultats acumulades en les adquisicions de béns immobles: la Llei sobre transmissions patrimonials immobiliàries.

En matèria de carreteres, el Ministeri d'Ordenament Territorial seguint una política de concertació amb els comuns, està duent a terme l'última fase de la desviació d'Encamp, que es preveu acabar abans de l'estiu del 2001; així mateix, hi ha acord amb el Comú de la Massana relatiu a la desviació d'aquesta vila.

A més d'efectuar els treballs habituals d'eixamples i rectificacions de les carreteres generals, s'està treballant en els projectes de desdoblament de la carretera general 3 entre el nou pont de la Unió i els túnels artificials de Sant Antoni i el d'enllaç de les carreteres generals 2 i 3 entre la zona central de FEDA i la zona de Sant Antoni.

Es tracta, amb el conjunt de projectes parcials que s'afegeixen als esmentats, de fer els eixamples, les millores i els desdoblements on siguin necessaris, entre la sortida del túnel d'Envalira i la frontera del riu Runer.

S'està treballant de manera immediata en el desdoblament de la carretera general número 1, entre el pont de la Margineda i el torrent d'Enclar, amb l'enllaç amb la carretera de l'Obac.

Igualment es tracta de comunicar com cal les valls del nord: les parròquies de la Massana i Ordino.

Tot això sense sortir dels límits pressupostaris marcats i seguint una política de millores suficients i factibles.

Andorra, com a país de muntanya, està sotmesa a riscos naturals. Durant el present any es finalitzarà l'estudi de zonificació geològica i geotècnica aplicat a l'edificabilitat per al conjunt del territori, així com l'estudi del risc d'inundació de la xarxa fluvial d'Andorra.

El coneixement dels riscos és imprescindible per poder edificar de forma segura, efectuar els treballs de protecció que es considerin necessaris i anticipar-se i prevenir eventuais esdeveniments catastròfics -aquí voldria fer un incís per dir que aquesta anticipació per prevenir eventuais esdeveniments

catastròfics s'ha produït sortosament pel treball del ministeri als Racons de Canillo. Com vostès saben i hauran vist, hi va haver una esclavissada molt important de pedres, gràcies a les proteccions que s'havien començat a instal·lar ara, recentment no fa molt temps, es va evitar... es va evitar certament el que podia ser una catàstrofe amb pèrdua de vides humanes perquè les pedres van arribar allà on van ser separades per la instal·lació, una instal·lació que s'està encara construint, s'està engrandint i que ara s'haurà de remodelar, perquè com que ha fet la seva feina s'ha de rectificar i tornar-la a posar en el lloc on estava. Són unes proteccions que aparentment quan les veus dius: sembla estrany! Paren, fins i tot, pedres de set i vuit tones i això s'ha demostrat, per sort, aquests dies.

En les àrees de benestar, de salut, de prevenció i dels serveis d'atenció, les accions portades a terme pel meu Govern han estat en tot moment un dels eixos de màxima preocupació dins la nostra responsabilitat d'actuació política.

En aquest sentit i per fer possible els principis constitucionals d'igualtat s'està acabant d'elaborar la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat, que va ser aprovada en les seves línies generals pel Govern el dia 5 de maig.

D'acord amb el compromís adquirit, es va presentar a les Nacions Unides el primer informe sobre la igualtat de la dona a Andorra.

També s'ha fet un primer esborrany del Protocol d'actuació en casos de violència contra la dona (coordinació entre les diverses institucions implicades en el procés: Policia, Batllia, Fiscalia i Serveis Socials).

El Ministeri de Salut i Benestar treballa en la realització d'un estudi de la gent gran a Andorra i en l'aplicació del PANES amb l'objectiu d'estudiar les activitats humanes presents en el territori andorrà.

La conferència nacional del medicament (novembre de 1999), el projecte de medicaments orientats a la salut (aconseguir un accés a medicaments segurs, de qualitat i dels quals se'n faci un ús adequat), i l'adopció del document de política nacional del medicament (OPNM), han servit de base per redactar la Llei de farmàcia, que el Govern presentarà a tràmit aquesta mateixa sessió parlamentària.

Un cop creat el Servei de la Infància i atribuïdes les seves competències, s'ha elaborat la reglamentació general i interna del Centre d'acolliment d'infants. S'ha arribat a la certificació de l'eradicació de la poliomièlitis a la regió europea, s'ha millorat el pla de vacunes i s'ha enviat a les Nacions Unides, també, l'informe sobre la situació de la infància a Andorra.

En matèria d'adopcions internacionals, s'ha treballat en l'acreditació de psicòlegs i en la creació del protocol de col·laboració amb el Servei d'Adopció. Conscients del problema de la manca de places de guarderia, i tal com ja s'havia anunciat des del Ministeri de Salut i Benestar s'està en un punt avançat d'estudi de models alternatius de guarda d'infants a domicili, en línies modernes -que també s'apliquen a Europa- treballant ara en els sistemes de garanties per als infants abans de reglamentar-ho.

S'ha organitzat a Andorra i s'ha assistit a la reunió de l'OMS -aquí mateix- per l'eliminació del xarampió al sud d'Europa.

El projecte de millora de la qualitat assistencial de la medicina general i de família (presentat al públic el juliol del 1999) s'ha materialitzat en la creació i el bon funcionament de la xarxa de metges de capçalera.

Cal destacar, també, l'obertura del Servei d'Urgències i d'Atenció Primària del Pas de la Casa.

El Laboratori Central de Salut Pública ha elaborat un manual de qualitat i un manual de procediments i, està en la darrera etapa per realitzar una auditoria que li permeti l'acreditació.

Dins del marc de la progressiva integració en totes les estructures tècniques i reglamentàries que la Unió Europea proposa als estats no membres, la línia política del nostre Govern ha estat de fomentar l'aplicació de les directives i normes que de forma més directa poden contribuir a millorar la seguretat en els aliments. En aquest sentit, s'ha aplicat la decisió 2/99, que desenvolupa el Protocol veterinari (intercanvis comercials d'animals vius i productes alimentaris).

S'ha adoptat la normativa comunitària en matèria veterinària (18 textos normatius en matèria comunitària), que han entrat en vigor el primer de juny d'aquest any.

La Llei de la Seguretat Social també està a punt de ser presentada al Consell General i confio que en tot el temps que queda de legislatura hàbil o habilitada, es pugui votar aquest text tan fonamental.

En relació amb matèries de la Seguretat Social i altres que afecten a les relacions amb els estats veïns, la Comissió Mixta amb Espanya es va reunir a Madrid durant el darrer mes de març, i la Comissió Mixta amb França va obtenir la rúbrica del Projecte de nou Conveni durant el mes de maig.

Darrerament abunden els criteris morals catastrofistes amb els quals molts jutgen els problemes actuals de l'educació i de la joventut: que si els pares renuncien a educar els fills; que si els joves passen de tot i no arriben enlloc; que si els

mestres han perdut la seva vocació i autoritat, i que anem més malament que mai. Això, em recorda aquella vella teoria que qualsevol temps passat va ser millor -que no és ben veritat.

Com diu el professor titular de sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, el Sr. Salvador Cardús: "El que cal fer és desfer els problemes i no atorgar com a solució de tots els nostres mals a l'educació, o de passada fer-la responsable de tot allò que no funciona a la nostra societat. Cal tractar sense embuts tots els malentesos i al meu entendre, cal centrar el discurs a casa nostra en els apartats següents: els que provenen de no voler reconèixer que l'escola, a més de les seves funcions educatives, també resol alguns problemes pràctics de la vida quotidiana actual. L'existència d'ambigüitat amb referència al futur professional dels alumnes: d'una banda es parla de la formació integral que ha de proporcionar l'escola i, de l'altra, es té obsessió de què els nostres fills acabin essent uns professionals d'èxit. Penso que tal com és de divers i de canviant el món del treball avui, l'escola no pot orientar professionalment els seus alumnes en una direcció concreta. Cal preparar els nostres alumnes des del punt de vista que estiguin oberts a interessos professionals molt amplis i sota el concepte de qualitat. És necessari i convenient revisar els lligams entre l'escola i la formació professional, en el sentit de fer participar molt més en el disseny dels plans d'estudis els gremis professionals o la Cambra de Comerç, però des de l'inici formatiu i no a partir d'un temps determinat -és i serà un dels objectius preferents del ministeri. L'ensenyament ha de donar-nos un punt de vista des del qual es pot veure clarament el que és, com un present viu, i el que serà, ple de possibilitats -un infant. Cal que el món educatiu transmeti esperança en el futur, cal encoratjar els nostres alumnes a pensar en el futur. I això s'ha de fer amb tres ingredients: amb realisme, amb sentit de responsabilitat i amb esperança.

Penso que és imprescindible fomentar des de les nostres competències que educar és invitar a substituir la quantitat d'experiències per la qualitat de les relacions.

Educar és, també, abandonar l'excés i el desig il·limitat per una serena sobrietat en les formes de vida.

I, educar és canviar el desig únic de benestar material pel desig de més dignitat personal.

Aquests són els fonaments de la gestió pública del Ministeri d'Educació, Joventut i Esports.

Ningú no ha inventat res millor que l'escola per introduir els joves en el món de l'aprenentatge. Estic segur que molts dels problemes socials més greus i

difícils podrien millorar si sabem com educar els petits o joves, sota els tres paràmetres que hem enunciat. Sabem que l'educació no és pas el mateix que anar a l'escola, i que, de fet, de tota la nostra educació una part només la rebem a l'escola.

Els records de la nostra educació dins l'àmbit familiar han de servir-nos de referència perquè l'educació s'aconsegueix, dia a dia, dedicant-hi il·lusió, compromís i temps.

Alhora que aquest Govern treballa també per resoldre el dèficit d'infraestructures i equipaments escolars existents i crònics. Puc avançar-los que hem assolit acords amb particulars i comuns, que fan possible planificar o executar obres a la Massana, a Ordino i a Canillo. Estrenarem el proper mes de setembre l'escola de secundària de l'Escola Andorrana d'Encamp, i avancen les obres de l'escola de batxillerat de la Margineda. Enguany i dins d'aquest esperit, començaran les obres del Centre Universitari de Sant Julià de Lòria, centre i espai de referència per als joves que cursin la seva formació universitària dins del país -els joves i els que no són joves. Avui uns 200 alumnes, els que cursen estudis virtuals, informàtics o d'infermeria, però dins de la Universitat d'Andorra s'hi mouen aproximadament uns 500 alumnes, ja que s'ofereixen diverses formacions continuades i de postgrau, i va creixent amb l'oferta de fins a nou carreres, de la Universitat Oberta, que ara tenim.

La coexistència dels tres sistemes educatius i els convenis educatius signats amb els països veïns són una garantia de futur, de tanta importància que cal mantenir-la i defensar-la amb totes les nostres forces i imaginació.

També les nostres inquietuds i programes han de ser oberts a tot el món, vivim en un procés de globalització. Si els nostres joves tenen qualitats, han de tenir oberts els camins perquè assoleixin la millor de les seves formacions, allà on sigui. Conjuntament amb el Ministeri de Relacions Exteriors s'ha creat un programa interministerial d'estudis i d'intercanvis amb Amèrica del Nord (Programa POLIBIUS), amb la finalitat d'afavorir la formació dels nostres ciutadans en aquella zona geogràfica i de potenciar el coneixement mutu de les joves generacions respectives. Les àrees d'acció del programa són els territoris dels Estats Units d'Amèrica, del Canadà, i de Mèxic, i els centres concernits per aquest programa, són: la Universitat de Western Ontario, al Canadà; totes les Universitats de la província del Quebec, també al Canadà; la Universitat de Califòrnia, a Los Angeles -Estats Units d'Amèrica-; la Universitat de New Mexico, als Estats Units d'Amèrica, també; el Col·legi Virtual de New York

University, als Estats Units; i, el Colegio de México, a Mèxic -Districte Federal.

Fruit de l'acord, i per al curs 2000-2001, dos joves, ja del nostre país disposaran d'una beca FULBRIGHT per cursar estudis de postgrau i, aquest ajut és considerat com un dels més prestigiosos dins del món acadèmic mundial.

El futur d'Andorra passa per continuar considerant l'educació com una prioritat, com una eina de cohesió social i cívica, ja que la salut d'un país es veu en la formació i la qualitat de vida dels seus ciutadans.

Consegüentment, continuarem mantenint les mateixes oportunitats d'accés a un ensenyament gratuït i públic de qualitat sense que això exclouï en absolut iniciatives educatives privades amb criteris i paràmetres també de qualitat.

Ens allunyem radicalment de la vella idea que reduïa la joventut tan sols a uns anys, relativament curts però difícils i angoixats, d'inserció a la vida adulta. Les polítiques públiques adreçades als joves haurien d'ajudar-los, no a deixar de ser joves, sinó a poder gaudir millor de llur condició i del desig de multiplicar experiències vitals, d'enriquir llur itinerari, mitjançant una diversitat d'accions favorables a la participació, la creació cultural, l'expressió de la solidaritat, l'experimentació, etc. Les noves polítiques de joventut haurien de liderar el nou marc afirmatiu de la ciutadania activa.

Amb aquesta finalitat s'ha creat: un centre d'atenció telefònica -el número 144-, amb trucada gratuïta, que permet orientar els joves envers els diversos serveis de l'Administració per solucionar els seus problemes i inquietuds; una bústia de correu electrònic --joventut.gov@andorra.ad. Aquest servei permet l'intercanvi fàcil d'informació a través d'Internet, i tot plegat serà afavorit molt especialment per als joves amb la propera implantació de la tarifa plana que he anunciat; també el servidor web ens permet disposar d'unes pàgines en les quals els joves poden disposar de la informació del nostre departament i exposar els seus problemes i propostes i a la vegada trobar enllaços amb altres webs o serveis adreçats al jovent; també s'ha fet un cicle de conferències d'orientació destinats als joves universitaris i al món laboral -i es seguirà fent-; properament, també, la Televisió Andorrana, dins de la seva programació d'estiu, emetrà un espai destinat exclusivament als joves, que està esponsoritzat pel Departament de Joventut, amb les finalitats següents: possibilitar la integració dels joves a la nostra societat, exposant, explicant, informant i impulsant un treball de coordinació de tots els sectors que fomenten accions dirigides a la

inserció social, cultural, laboral i política dels joves; aprofundir en el temps lliure de què disposen, possibilitant l'enriquiment de la seva personalitat.

Desitgem en tot cas que siguin els mateixos joves els protagonistes d'aquest programa televisiu mitjançant la seva participació i iniciativa.

Aquest any disposarem del primer estudi sociològic de la joventut de casa nostra en edats compreses entre els 15 i els 29 anys, el qual ens permetrà disposar d'un document científic per entendre millor els aspectes que concerneixen els joves d'aquestes edats i millorar el nostre nivell d'encert en la posada en funcionament de les polítiques específiques destinades a ells. Aquest estudi serà presentat el proper mes d'agost davant del Comitè pel Desenvolupament de la Joventut i els Esports del Consell d'Europa, que ha elegit el nostre país com a seu de la seva Universitat d'Estiu.

És necessari que l'esport sigui una escola de la vida, plena d'exemples útils i aplicables a totes les situacions. Educació, joventut i esports no van l'un sense l'altre, si defensem i impulsem les diverses formacions també estem potenciant l'esport i treballant pels nostres joves. Els nostres joves ens orienten a treballar cap a una escola més esportiva i un esport més educatiu.

El nostre país ha estat obert sempre a la pràctica de tots els esports. Cada dia ens penetra més l'esport espectacle, i crec que hem de fer esforços perquè la nostra identitat esportiva pugui manifestar-se. Em refereixo als esports més relacionats amb el nostre medi natural, font de la nostra economia. La nostra identitat esportiva és singular i no pot ser la còpia de cap ciutat industrial gran del nostre entorn.

L'esport és important perquè ens ofereix amb llibertat i sense exclusions de cap gènere participar d'aquells valors que entenem com a fonamentals per a la convivència, com són l'estimació, la generositat o el servei als altres.

Vull recordar que enguany, fruit del desplegament de la Llei de l'esport, s'han posat en funcionament dos òrgans molt importants per la gestió del món esportiu de casa nostra: el Consell Andorrà de l'Esport i la Comissió Jurídica Esportiva. Estem satisfets de les tasques fins avui desenvolupades i preveiem un pròsper futur.

Entenem que les subvencions són despesa pública i que, per tant, han d'anar destinades a una finalitat concreta d'interès públic i han de tenir seguretat jurídica. Per nosaltres, els destinataris de les subvencions són els esportistes i els tècnics del nostre país, les competicions nacionals o internacionals a casa nostra i a fora. Per tant, calia establir les normes per la seva adjudicació, no podia deixar-se més a les

mans de les circumstàncies. Tenim el document de les bases per a l'atorgament d'ajuts al Comitè Olímpic Andorrà i a les federacions esportives, document que hem consensuat amb els representants d'aquestes entitats.

En els últims dos anys -quatre anys o cinc anys-, dins de pressupostos de contenció, s'ha produït un increment de les subvencions -... els dos últims anys... sí- directes. L'augment ha estat en un 17%. Simultàniament el deute global de les federacions acumulat que estava en més de 400 milions de pessetes, es troba avui en xifres inferiors als 30 milions de pessetes. Ha estat una reducció del deute del 92,5% i, ha estat possible perquè el món directiu ha acceptat el marc del diàleg com a eix d'un compromís ferm de treball i de responsabilitat, dins de la Llei de l'esport.

Aquesta visió, moltes vegades negativa, que es presenta quant als resultats del món de la competició -perquè tenim molta ambició, molts, és clar-, contrasta amb la pura realitat, i cal observar el present i l'esdevenidor en disciplines com l'atletisme, l'automobilisme, el basquetbol, els escacs, l'esquí, l'esquí de muntanya, el futbol sala, la gimnàstica, el karate, la natació, el rugbi, el tennis, el voleibol... per afirmar que l'esport andorrà, a partir de la nostra identitat i sentit de comunitat, està entrant en el món esportiu internacional amb esportistes que s'han format al nostre país, amb els nostres tècnics, amb els nostres directius i en les instal·lacions andorranes. El nostre nivell és senzillament el que assolim amb els esforços i les responsabilitats de totes les persones que donen suport al projecte d'educar per la cultura, cap a una cultura de l'esport.

Avui podem dir que el Ministeri d'Esports ha deixat de ser una oficina de subvencions per ser un departament de projectes esportius, en aquesta àrea.

La projecció internacional d'Andorra a través de l'esport ha servit per situar el nostre país a nivells internacionals fins ara poc coneguts: la candidatura per ser seu permanent de la FIBA va permetre la projecció d'Andorra com a país de serveis.

Vull remarcar la importància que té per a Andorra proposar la seva candidatura per als Jocs Olímpics d'Hivern de l'any 2014. Aquest projecte tan engrescador ja ha rebut el suport del Comitè Olímpic Internacional, que ens ha animat a treballar-hi de manera intensa. Aviat rebrem la visita del Sr. Artur Takacht, conseller del president del Comitè Olímpic Internacional, el Sr. Samaranch, amb la finalitat de començar a treballar en aquest projecte del qual en parlarem més endavant.

Aquest any ve marcat per importants realitzacions en l'àrea de turisme, com són: la celebració del

Segon Congrés mundial de turisme de neu (a l'abril) conjuntament amb l'Organització Mundial del Turisme. Vàrem tenir la presència del secretari general de l'OMT, el Sr. Francesco Frangialli, així com més de 150 congressistes dels 5 continents per discutir durant 3 dies les particularitats del turisme de neu i dels esports d'hivern; La inauguració de l'Oficina de Turisme de Barcelona, situada a l'edifici World Trade Center. Aquesta nova ubicació de l'Oficina permetrà captar més turistes ja que per aquest centre de negocis passen més de mig milió de turistes provinents dels creuers turístics que atraquen al port i que vénen dels països llunyans.

Per primera vegada s'han recollit dades estadístiques durant tot l'any per determinar quants turistes i visitants han escollit com a destinació turística el nostre país. Aquest estudi ens ha revelat amb exactitud el que ja es preveia: l'any 1999 han estat més de nou milions i mig de visitants els que han vingut a Andorra, dels quals dos milions quatre-cents mil i escaig han pernoctat.

La participació d'Andorra a l'Exposició Universal de Hannover 2000, sota el lema "Home, natura i tecnologia. Neix un nou món". Per segona vegada Andorra serà present en una exposició universal. Aquesta presència institucional ens projectarà com una destinació turística en l'àmbit internacional i accentuarà la nostra acció de promoció turística al nord d'Europa, especialment a Alemanya.

Com a principals projectes futurs, iniciem avui mateix, 15 de juny, una campanya de sensibilització interna amb el lema "Tu pots ser el millor record d'Andorra". L'objectiu és sensibilitzar tota la població andorrana de la importància que té el turisme a Andorra. Acció emmarcada en el Pla de màrqueting turístic d'Andorra.

El pla de participació en fires europees preveu que es mantinguin les fires organitzades fins ara tal com marca el Pla de màrqueting turístic, però aquest any tenim la novetat que per primera vegada s'ha decidit treballar en el mercat rus, amb la nostra participació a la Leisure Exhibition de Moscou, a l'octubre.

Es treballa en la Llei de la multipropietat. Aquest tipus de producte turístic, és coneix també com temps compartit, té un fort creixement a Europa i, naturalment també, a Andorra. Un Decret publicat al BOPA el setembre de l'any passat protegeix el consumidor que adquireix un dret d'utilització d'un apartament en règim de temps compartit, mitjançant la facultat de desistiment o resolució unilateral i incondicionada del contracte en un termini de 20 dies a partir de la firma del contracte.

Desenvolupant i... fent el desenvolupament i l'aplicació durant la propera tardor de tota la

reglamentació de la Llei de l'allotjament turístic, s'utilitzarà el sistema de classificació per estrelles, conjuntament amb el sistema nou de valoració de prestació de serveis, que culminarà l'atorgament d'un segell de qualitat garantida.

En l'àrea de política lingüística una de les fites més importants va ser l'aprovació, per aquesta cambra, de la Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial que regula l'ús del català.

S'ha endegat la campanya de promoció del català adreçada al món de l'esport i s'ha portat a terme la publicació del diccionari de la neu i dels esports d'hivern.

Amb l'esperit de recuperar el nostre patrimoni, s'ha rehabilitat l'església de Sant Marc i Santa Maria d'Encamp i s'ha inaugurat el museu de la Casa Rull a Sispony.

Aviat acabarem amb la tercera fase de les obres de la Farga Rossell a Ordino (La Massana i Ordino), executarem el nou projecte del Museu de l'Automòbil i s'està preparant el projecte de restauració de rehabilitació de les esglésies de Sant Romà de Vila i d'Ansalonga.

Aquest departament està preparant els 25 anys de la creació dels Arxius Nacionals per celebrar-ho i en matèria legislativa s'està treballant en la Llei del patrimoni cultural.

El Govern, mitjançant el Departament de Cultura, ha seguit treballant fermament amb les exposicions d'alt nivell: l'exposició Memòria dels Somnis (1904-1984 de Salvador Dalí), i la propera mostra d'una part de la col·lecció Thyssen a finals d'any, mostren l'esperit del meu Govern en matèria cultural. En relació amb les exposicions d'arts plàstiques, s'està fent el projecte arquitectònic del futur museu situat a Sant Julià, en terrenys i edificis ja adquirits pel Govern.

La creació de la Jove Orquestra Nacional de Cambra d'Andorra, la consolidació de l'ONCA i del Cor Nacional dels Petits Cantors evidencien la nostra aposta per les arts musicals.

S'està realitzant també l'informe nacional d'avaluació de la política cultural d'Andorra en el marc d'un programa del Consell d'Europa.

Es tracta del primer exercici d'aquestes característiques que es du a terme en un petit estat a Europa.

Des de l'aprovació de la Constitució l'any 1993 el país viu una etapa decisiva en matèria de cultura: des de la configuració de xarxes d'infraestructures, programes i serveis bàsics fins a la necessitat de distribució de competències a escala territorial. Aquest estudi ha de fer un balanç de la situació.

Amb aquest breu balanç i projectes queda prou definida la política cultural nostra. Els governs que he tingut l'honor de presidir han continuat incrementat de manera significativa els esforços que ja es feien abans. S'arriba ara a una fase de racionalització de l'oferta i de major coordinació amb la dels comuns, no ja a l'hora solament de fer l'agenda, sinó a l'hora de procurar que els programes siguin més complementaris.

El nostre objectiu és potenciar l'agricultura i la ramaderia del nostre país mitjançant el desenvolupament d'una política de foment de la qualitat, consolidant la societat Ramaders d'Andorra a través de la incorporació de nous socis que hi van entrant per tal que es produeixi un augment del bestiar engreixat; treballant per desestacionalitzar el producte i alhora millorant la cabana ramadera a través d'un projecte de selecció de bestiar. Pel que fa a aquest projecte, ja s'han fet els primers contactes per tal que es pugui desenvolupar, tot això per aconseguir una carn de màxima qualitat i per dotar els ramaders d'una eina que els ajudi a fer rendibles les seves explotacions.

A partir d'aquest mes de juny entra en vigor el Protocol veterinari -com ja he dit- amb l'objectiu d'establir la lliure circulació d'animals vius i productes d'origen animal entre la Unió Europea i Andorra, integrant el Principat d'Andorra a l'espai veterinari europeu. D'aquesta manera Andorra ha d'adoptar una llista de normativa comunitària on es regulin tots els procediments pel que fa a moviments d'animals i totes les obligacions a què s'han de sotmetre a l'interior del país. Aquesta normativa es basa en tres punts fonamentals: la identificació de l'animal, el control de les malalties animals i de les zoonosis i la transmissió de dades. La filosofia d'aquest protocol és la desaparició dels controls sanitaris als punts fronterers en els intercanvis d'animals entre Andorra i els països de la Unió Europea.

L'aplicació d'una nova legislació per al sector agrícola i ramader donarà una estructura coherent que permetrà el manteniment i alhora una evolució de l'agricultura i la ramaderia en harmonia amb el context d'un petit país turístic de muntanya. Amb això aconseguirem la modernització i la creació d'estructures agràries que permetin augmentar la rendibilitat de les explotacions.

Un cop el Consell General hagi aprovat el Projecte de Llei d'agricultura i ramaderia caldrà desenvolupar els reglaments d'aplicació per tal que la reforma dels ajuts al sector agrari sigui una realitat.

Aquestes eines permetran l'adopció de polítiques d'orientació que faran possible la reconversió

necessària del sector agrari, una reconversió que s'ha de basar en l'agricultura i la ramaderia sostenibles.

Tots hem de col·laborar a assegurar el futur mediambiental del nostre país, que ha de ser un repte per als ciutadans però també per al Govern -sobretot pel Govern. Hem de preveure el futur d'acord amb criteris ecològics, per això és fonamental trobar l'equilibri entre el medi ambient i el desenvolupament econòmic.

Una de les actuacions més importants és la de l'àmbit dels residus urbans i és sobre aquest tema que des del Ministeri s'ha treballat en l'elaboració del Pla nacional de residus, que marca unes directrius quant a la gestió dels residus a Andorra: minimitzar la producció, maximitzar la reutilització i potenciar el reciclatge per afavorir la devolució a la natura dels recursos que li han estat presos. Amb aquesta eina tenim tots els instruments necessaris que ens han de portar a l'elaboració d'un plec de bases per tal de poder adjudicar una nova planta de tractament de residus que respongui a les necessitats del país i alhora respecti la normativa europea. Durant aquest estiu s'enllestirà aquest plec de bases.

Un aspecte important a destacar és la firma de l'acord entre Andorra i el Regne d'Espanya sobre el trasllat i la gestió de residus a través del qual s'estableixen mesures per a la importació de residus produïts a Andorra al territori d'Espanya, tenint en compte que el nostre país no té la capacitat tècnica ni les instal·lacions necessàries per a l'eliminació i la valoració dels residus.

Per al nostre Govern és prioritari desenvolupar totes les infraestructures que permetran portar a terme el Pla de sanejament, que preveu un seguit d'actuacions per depurar totes les aigües brutes del país abans d'abocar-les als rius. Per això, és fonamental continuar amb les decisions previstes en el Pla de sanejament de les aigües d'Andorra. Actualment s'està treballant en el plec de bases per a la realització de l'estació depuradora de la vall del Valira d'Orient, a Canillo. Paral·lelament es continua la construcció de col·lectors.

Un altre aspecte fonamental és la necessitat que té el nostre país de restaurar els espais que s'han malmès, com els abocadors, sobretot. Així durant aquest any començaran els treballs de restauració de l'abocador de Juberrí a Sant Julià, tot i no ésser competència directa del Govern és necessari i molt urgent portar-la a terme... i ho farem junt amb el Comú de Sant Julià.

Les tasques de gestió i protecció de la flora, la fauna i el paisatge del país són fonamentals. Per això, és important desenvolupar el Cos de Banders, professionalitzat i dotat de més competències que li

permetin prestar els serveis que té encomanats de manera eficient i amb qualitat. Els treballs de la Secretaria de Recursos Humans aporten les línies tècniques de les decisions que cal prendre en aquesta àrea sovint poc atesa, però que, en canvi, ha anat rebent cada vegada més atribucions de feines i competències importants.

Per especial incidència en la preservació de les muntanyes, els rius i les valls, de la Llei d'ordenament del territori, aquesta ha rebut les aportacions fetes des del Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, que seguirà treballant junt amb el d'Ordenament per tal que els reglaments, com els de moviments de terres, permetin aturar la degradació de les vessants de les valls, de les vores dels rius i de tot l'entorn natural.

Tot un seguit de projectes dels que he citat i d'altres s'han fet realitat de manera prou àgil, com ha estat el de Tràmits i la seva adaptació progressiva als comuns, i com el treball entre el Govern i els comuns en la Llei de transmissions patrimonials i en la Llei d'ordenament del territori.

Tot això, i altres àrees en les quals el clima de treball conjunt pel bé de tots els ciutadans de totes les parròquies i de tot el país ha estat molt constructiu i sense connotacions polítiques, ens permet dir que en aquest darrer any de la legislatura es podrà acabar una bona part de l'edifici estructurat per la Constitució, precisament en aquells temes en els quals va ser més complicat va ser arribar a l'acord constituent.

Penso que aquesta és la bona línia, i jo mateix i tots els ministres la seguirem afavorint, perquè així ens ho demana la nostra responsabilitat i el nostre compromís polític, en el sentit més noble de la paraula.

Alhora que seguim gestionant la "política de la terra", proposem fixar-nos objectius ambiciosos que faran compartir més el progrés i asseguraran el futur de totes les andorranes i andorrans que han nascut a les acaballes del segle vint i viuran durant el primer segle del nou mil·lenni.

Un exemple n'és la intenció d'arribar a demanar l'organització dels Jocs Olímpics d'Hivern a Andorra. L'efecte dinamitzador i creador d'iniciatives d'una proposta ambiciosa però molt defensable com aquesta és incalculable. No es pot mesurar tampoc i de seguida, en termes de Producte Interior Brut o d'estadística. Es tracta, en primer lloc, de donar-se elements d'autovaloració com a mínim no inferiors als d'altres comunitats humanes que han adoptat opcions semblants, sovint partint de situacions molt menys favorables que les del nostre país.

Es tracta també de posar en evidència que les fites ens les hem de marcar nosaltres i que podem mirar lluny i alt, per tal d'omplir de contingut tot el trajecte.

Tots els projectes d'envergadura que hem descrit breument en aquest discurs adquireixen encara més credibilitat i esdevenen molt més assumibles si a mitjà termini van orientats cap a una fita global tan gran com uns Jocs Olímpics a Andorra. Ha de quedar clar que només l'esforç de coordinació de tota mena de propostes a Andorra mateix, i la dinàmica de cooperació amb les comarques veïnes i les seves comunitats territorials i estatals, ja aporta un saldo positiu a la idea.

Per altra part, i és molt important, el simple anunci de la voluntat d'estudiar-ne les possibilitats, ja ha representat un impacte important als mitjans de comunicació llunyans. Als llocs on és pràcticament impossible arribar amb campanyes de promoció rendibles i a un preu suportable, cal fer-s'hi conèixer a través de les campanyes de precandidatura i de candidatura, si és acceptada.

Segurament hi haurà sis o vuit candidatures com cada vegada per a cada cita olímpica. I només una serà l'escollida cada vegada. Però el primer que compta és fer el camí, donar a conèixer la capacitat d'organització i d'acolliment que hem demostrat i que anem demostrant de sobres.

La possibilitat d'ajuntar l'esforç de tots els comuns i del Govern, amb el suport del Consell General, per fer-ne un projecte de tots ja serà una garantia d'èxit. Perquè demostrarà que, quan cal, es pot treballar al marge d'ideologies més o menys pròximes, més o menys distants i al marge de rivalitats personals quasi sempre estèrils.

El conjunt de polítiques que hem desenvolupat durant aquests anys, mitjançant iniciatives legislatives, seguides en aquesta cambra amb el suport i la col·laboració en molts casos de la totalitat dels grups parlamentaris -cosa que ja hem agraït i agraïm-, en altres d'una majoria més gran que la pròpia, i en altres només amb el suport únic del Grup Lliberal, aquest treball legislatiu intens i el que queda per fer... que en queda!, completat amb l'acció de Govern, ens permeten de constatar la situació global del nostre país tal com és. Tots els indicadors tècnics, i sense ells, la pròpia evidència de cada dia, mostren una Andorra ben afirmada en el seu present i que confia en el seu futur.

Però quan parlem de la quantitat de projectes de lleis que configuren un mandat legislatiu, no hauríem de caure en la simplificació pròpia de la defensa de la feina ben feta. No n'hi ha prou amb pensar que les prioritats són les que ens marca la valoració objectiva

de dades fàcils de calcular, com és ara el producte interior brut, els indicadors de la macroeconomia, les dades sobre inflació, etc.

No hauríem d'oblidar allò que hauria de ser un dels objectius prioritaris i finals del treball polític, i que s'acaba de definir fa poc com a Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat. Aquest document de reflexió força interessant es pregunta: "Com s'han d'assegurar millor les condicions públiques per a la felicitat privada de cadascun dels ciutadans?"

Aquestes condicions, és clar, comencen per un país que funcioni de manera raonablement bona. Una Administració reformada i modernitzada que ajudi els ciutadans en tot el que pugui i no els representi més traves que les imprescindibles. Unes inversions pensades amb la finalitat de millorar el benestar de tots i realitzades amb la suficient continuïtat i estabilitat política que n'assegurin l'acabament. I una política social que redueixi les desigualtats i doni suport a la part de la població que més ho necessiti.

La política reformista que és a la base de la ideologia liberal implica que un Estat com Andorra, que ha sortit de l'època postfeudal fa ben poc, no ha de conservar-ne els reflexos de protecció, perquè cauria en allò que algun expert ha anomenat una nova feudalització del capitalisme.

Nosaltres hem optat fa temps per la via reformista i l'anem aplicant, seguint les prioritats que vam proposar als nostres conciutadans i per a les quals vam ser elegits.

Moltes prioritats de les que apliquem pertanyen a allò que, de manera excloent, alguns en diuen polítiques de progrés, com si només les etiquetes d'esquerra o de semiesquerra poguessin reivindicar el progrés. Altres prioritats i decisions pertanyen a aquest món ampli i de vegades massa difús del centre o de la tercera via que tants reivindiquen (segurament perquè hi veuen un bon mètode de captació de vots).

Finalment, una part de les decisions i prioritats del nostre programa poden correspondre a idees més conservadores. Són les que compaginen una menor regulació dels mercats amb una eficàcia més gran de l'Administració, fugint de models planificadors estatals. I ho podem dir amb tota franquesa: en primer lloc, perquè són decisions i prioritats que difícilment imagino que ningú pugui deixar de prendre; i en segon lloc, perquè les característiques de la societat andorrana, en la qual uns determinats valors que arreu s'estan veient minvats, i a vegades perduts -com és ara la seguretat ciutadana-, representen un patrimoni comú que cal conservar. Aquesta societat nostra, tan plural com acollidora, es

mereix ser protegida i conservada, per tal que pugui seguir sent un lloc bo per viure-hi els que hi hem nascut i els que hem vingut a treballar, a arrelar-s'hi... simplement a viure-hi.

El conjunt de l'orientació política del nostre Govern i dels liberals és -n'estic convençut-, la millor síntesi del que Andorra necessita.

La confiança que ens han dipositat els electors ens fa ser responsables en les feines de cada dia i en les iniciatives destinades a fer millor i més feliç el futur de tots els nostres conciutadans.

Moltes gràcies per la seva atenció.

Gràcies Sr. Síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies, Sr. cap de Govern.

Se suspèn la sessió fins demà dia 16 de juny a les 10 del matí, moment en què es procedirà al debat amb la intervenció dels grups parlamentaris.

(Són les 11.35h)

(El dia 16 de juny, a les 10.20h es reprèn la sessió, amb tots els membres del Consell General a excepció dels M. I. Srs. Josep Areny, Enric Palmitjavila, Francesc Bonet, Miquel Alís i Joan Tomàs)

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau, senyors... es reprèn la sessió i s'inicia el debat amb la intervenció dels grups parlamentaris.

Té la paraula el Grup Mixt. Sr. Vicenç Mateu?

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, intentaré, doncs, ser breu, vist que el reglament només ens dóna quinze minuts als membres del Grup Mixt.

Bé, Sr. Forné, ahir vam sentir el seu discurs. Permeti'm que el qualifiqui d'un discurs poc rigorós que vostè, crec, que en to de broma, doncs, qualifica de discurs clar i coherent. Nosaltres pensem que és un discurs que per a vostè és un tràmit formal, un discurs que no marca la seva actuació política -i em remeto al passat per justificar aquesta afirmació- i, que per tant, doncs, em permetré, doncs, de comentar-lo amb un to certament irònic.

Dèiem ahir -vam dir a la premsa- que el discurs ens semblava, al començar, millor que d'altres anys. Semblava que s'hi entreveia -en aquest discurs- una certa visió d'estat, però, doncs, ben aviat vam veure que això no era així, ben aviat se li acaba a vostè el

combustible i cau novament en la lletania de la pura agregació de realitzacions ministerials.

Sr. Forné, vostè ens va semblar, ahir, més una mena de supercònsol que fa un repàs de gestió de la feina feta pels diferents departaments que no pas la persona que fa... el cap de Govern que fa un discurs d'orientació política en un moment en què Andorra demana, precisament, orientació i lideratge polític.

En clau d'ironia, Sr. Forné, jo diria que el seu discurs és un discurs pedagògic, un discurs interessant perquè ens permet aprendre moltes coses. Algunes certament curioses i impròpies d'aquest debat com, per exemple: que s'ha fet un curs de mobilitat sobre circulació; una digressió aprofundida sobre la importància de l'esport i de les subvencions esportives; que s'ha anat a una reunió, pel xarampió, al sud d'Europa o; que aquest estiu la televisió andorrana farà un programa que tindrà com a protagonistes als joves... Són temes molt interessants tots ells, però, em sembla que no és el lloc per parlar d'aquestes qüestions.

Francament, Sr. Forné, jo no m'imagino a un bon amic seu, el Sr. Aznar, o d'altres parlant d'aquestes qüestions en els debats sobre "el estado de la nación" o similars en els països veïns.

El seu discurs, Sr. Forné, també ens assabenta de coses que fins ara desconexíem, per exemple: vostè ens va dir ahir -i dic que ens ho va dir ahir, perquè en la còpia que després ens van entregar no hi figura- que finalment som conscients que hi ha un problema de guarderies i que busquen alternatives... nosaltres ens en felicitem. Fa un parell d'anys vam entrar una pregunta, els hi preguntàvem precisament sobre això i si anaven a fer alguna cosa i amb una certa supèrbia, doncs, ens van dir que: escolti que estàvem molt millor que en d'altres països, i que a veure que ens havíem pensat d'aquests problemes!...

Bé, també ens assabentem que a la tardor tindran els reglaments de classificació hotelera que són imminents des de fa anys, després d'un debat -me'n recordo- que semblava que érem els de l'oposició els que teníem tota la culpa respecte a aquest tema.

També ens vam assabentar ahir que continuarem fent més i més cues, però que ara sabrem per què les fem? Quants minuts tardarem?... en fi, fins i tot el color dels cotxes que hi haurà a les cues.

També ens vam assabentar que estan molt contents de l'equilibri financer: una cosa que ens sorprèn perquè ens consta que vostès acaben de demanar un important crèdit als bancs.

També ens assabentem que el grup de treball del llibre blanc de la societat de la informació continua

treballant de forma intensa -de forma intensa déu ser reunint-se un cop a l'any...

Hi ha, en el seu discurs, algunes coses que no hem entès, algunes expressions curioses com, per exemple: "un règim de taxes obert" o el concepte d'"economia multimèdia"... I d'altres que no sabíem, per exemple: "Philips és una empresa espanyola" que no deixa de ser una anècdota, o com la que vaig a dir ara, que per mi no és tant una anècdota, és a dir "que són dotze i no onze els països que de moment no han entrat a l'euro"... A mi em sembla que un cap de Govern que vol estar en relació amb Europa, doncs, hauria d'assabentar-se més d'aquestes qüestions.

Tampoc no hem sabut entendre quina és la seva posició respecte a la Llei de societats. A la pàgina 20 del seu discurs ens diu que: "Ben aviat entraran a tràmit... -això és una cita-... entraran a tràmit la modificació de la Llei de societats amb una clara voluntat d'obrir l'economia andorrana als mercats internacionals". Unes planes abans, a la pàgina 8, en canvi, el que se'ns diu és una altra cosa, ens diu en un context en el que es parla de l'OMC que: "Només en una segona fase... -i torna a ser una cita-... s'estudiarà la possibilitat d'eliminar les restriccions horitzontals, límit del 33% del capital estranger, vint anys pels drets econòmics". Bé, pensem que això no és una posició ni clara ni coherent. Com tampoc és ni clar ni coherent el seu plantejament respecte a un dels seus conceptes tabús que és el concepte de planificació... Ja sabem que la planificació no és el seu, Sr. Forné. Tampoc ens ha quedat clar si els agrada planificar o no, jo crec que vostè sempre té una certa equivocitat quan parla de planificar... ho fa servir en contextos molt diferents i donant sentits molt diferents de l'expressió. De fet, a la pàgina 19 -i torno a citar- vostè ens diu que: "un govern... -i això és una cita-... que un govern que mereixi la confiança dels electors té una doble responsabilitat, la d'administrar i la de planificar amb objectius de futur". En canvi a la pàgina 38 ens diu -i torno a citar- que: "una part de les decisions i prioritats del nostre programa poden correspondre a idees més conservadores, són les que compaginen una menor regulació dels mercats amb una eficàcia més gran de l'administració fugint de models planificadors estatals, i ho podem dir amb tota franquesa" -i aquí s'acaba la cita. O sigui, Sr. Forné, que si jo ho entenc bé, vostè ens ve a dir que un govern que mereixi la confiança dels electors ha de planificar, i que vostès des de la seva ideologia fugen de models planificadors estatals.

Bé, Sr. Forné, la conclusió a la qual ens aboca de tan òbvia, doncs, ens sorprèn.

Ara bé, d'allò del que més hem après, Sr. cap de Govern, i senyors de la majoria lliberal és de política

exterior, i li hem d'agrair... li hem d'agrair perquè, doncs, és allà on el seu discurs aporta més novetats. Quan encara no fa un mes que la Comissió d'Exteriors van tornar d'un viatge a Madrid amb el convenciment de què poca cosa es faria en aquests mesos pre-electoral i aquesta em semblava que era la posició del ministre d'Exteriors, en el seu discurs em sorprèn, en tot un seguit d'accions, immediates en política exterior com, per exemple, aquesta primera reunió del grup franco-andorrà de reflexió ell mateix, la proposta de creació d'un grup mixt entre la Comissió Europea i Andorra arrel de la visita amb el president de la Unió Europea, Sr. Romano Prodi, de la qual -dit sigui de passada- ens en vam assabentar pel Sr. Elorza, en la reunió de Madrid. També, doncs, de la reunió exploratòria amb els responsables d'Andorra en la Unió Europea del 4 de juliol i, també, doncs, de l'abordament del tema de la circulació de persones afirmant: "la possibilitat de proposar a la Unió Europea... -i això és una cita, també- ...un acord sectorial específic sobre aquesta qüestió.

Bé, són tot de novetats per nosaltres, algunes més interessants, d'altres potser menys, en tot cas, ens deixa en el més gran desconcert perquè pensem que eren qüestions que s'havien d'abordar i, en tot cas, així ho vam creure des d'una certa voluntat d'unitat i de consens.

No voldria tancar aquest capítol d'exteriors sense, malgrat tot el que acabo de dir, constatar que, sí, que estem d'acord en un punt, que tal com diu vostè, Sr. Forné, les relacions amb Espanya vistes com estan les coses mereixen especial atenció del seu Govern.

Què hem trobat a faltar? Doncs, hem trobat a faltar tot un seguit de referències a polítiques, per exemple, d'igualtat: polítiques a favor de la dona per evitar maltractaments, també per fomentar la seva participació social i política...

Una referència més clara a la formació professional, sempre l'estem definint, sempre diem que amb la Cambra de Comerç no sé que farem però em sembla que mai ho acabem de fer i a mi em sembla que això és greu.

En el tema universitari i en un país que vol ser de vocació turística creiem que s'hauria de fer especial incidència en el desenvolupament de formacions universitàries relatives al món turístic per no haver de dependre de mà d'obra forana.

Ens hagués agradat que hagués fet més referència a l'ús del català. Perquè sigui, efectivament, el català la llengua franca, la llengua de comunicació a Andorra i no el castellà com cada dia, més, passa.

Hem trobat a faltar referències a quin serà el futur de les telecomunicacions d'Andorra.

Hem trobat a faltar, també, doncs, un concepte més global relatiu a la Llei de transferències.

Hem trobat a faltar una reflexió sobre el creixement descontrolat quan es parla de medi ambient. Per nosaltres el medi ambient no és únicament de posar testos a les finestres sinó, doncs, de mirar quantes finestres i quantes cases, doncs, hi ha.

Per acabar, Sr. Forné, vostè com ja gairebé ens hi té habituats ens obsequia amb la nova collita de l'any envoltada per l'impacte publicitari com si del "Beaujolais nouveau" es tractés.

Un any va ser el metro aeri, enguany la nova atracció són els jocs olímpics i la promesa de felicitat per a tots.

Home! Sr. Forné, està bé de generar il·lusió, però, de vegades, Sr. Forné, sembla que vostè més que el cap de Govern d'un Estat com és Andorra sigui o es presenti a si mateix com si fos el director d'una mena de parc temàtic, una mena de Port-Aventura, una mena de parc d'atraccions amb vuit o deu grans socis, uns quants petits comerciants que gairebé han d'excusar-se per ser-hi, i una colla de treballadors més o menys de temporada.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, considerem que hauria estat infantil pensar que quan falta menys de sis mesos per a l'acabament d'aquesta legislatura el discurs d'orientació política del cap de Govern fos altra cosa que un inici de la pre-campanya electoral del candidat del Partit Lliberal.

Som... -la intervenció del company Vicenç Mateu ho recordava- en una mena de plena època de subhastes pre-electoral. La realitat està canviant a Andorra sense preguntar-nos què ens manca per a copsar i aprofitar aquestes finestres d'oportunitats que s'obren a Europa, o com podem anar tancant portes del passat llefiscós que ens acompanya en forma de fardo de tabac de contrabandista, i sense deixar de ser nosaltres mateixos, mantenint una identitat imprescindible per encarar els desafiaments del dos mil.

Des de l'oposició veiem amb preocupació, en la política interior del Govern liberal i en la seva projecció a l'exterior, simplificació i autocomplaença.

Subhastes de pre-campanya per a rematar una legislatura buida de projectes i plegada d'errors. Uns errors que marcaran mals camins, de difícil retorn, si no es corregeixen ràpidament.

Andorra està pagant l'absència d'un projecte de país del grup dirigent del Partit Lliberal.

Com es diu més avall de la Farga de Moles, l'economia va bé. I és cert que creixem a l'empara de l'arribada de la moneda única europea, que ha fet surar diners de sota de les rajoles.

Però som en un moment d'una certa perplexitat col·lectiva. Hi ha una contradicció entre l'evident bona marxa de l'economia i una imprecisa però creixent preocupació sobre les possibilitats futures de mantenir-nos en aquest bon moment.

Amb vostès, el Govern d'Andorra perd capacitat de decisió econòmica. La classe dirigent, econòmica i política, no té una visió clara del futur d'Andorra.

L'actual creixement econòmic es fa amb un repartiment injust de la riquesa que es crea. Pot haver-hi -com a la veïna Espanya- una minoria dels habitants d'Andorra, als quals els hi estigui repercutint molt positivament, en les seves economies personals o familiars, el diner circulant.

A la resta, que també observem que va bé, no els hi ha arribat cap benefici perquè viuen d'un salari, o d'una minsa pensió de viduïtat de poc més de cinquanta mil pessetes.

En el repartiment del creixement hi ha grans diferències.

Sortosament uns quants, amics del poder, que volien fer l'agost amb la privatització de FEDA, s'han quedat amb un pam de nas.

La privatització de FEDA, ja és ben curiós, Sr. Forné, que ahir no ens parléssiu de la Llei de creació de FEDASA, aquest gran projecte de la vostra majoria lliberal, que s'havia presentat com un projecte de liberalització de l'economia, per millorar el servei i la posició dels consumidors. Però, en realitat, ara ja és transparent, es volia privatitzar el sector públic rendible, que dóna diners a l'Estat, posant-lo en mans dels designats pel poder per a crear una nova oligarquia econòmica.

Tot un espectacle, Sr. cap de Govern, la plantofada que us va suposar la Sentència del Tribunal Constitucional. De fet la Llei de FEDASA haurà estat l'únic disseny clar de la vostra majoria durant aquesta legislatura. I ja veiem on ha anat a parar.

Però l'actitud de marginació que esteu practicant en la Llei de la funció pública en relació al personal al servei de les entitats parapúbliques ens fa adonar que seguïu pensant en privatitzar FEDA i STA.

Les vostres propostes no són equivalents a liberalitzar l'economia. Fins i tot poden suposar el contrari: crear oligopolis que deixin en mans d'un grup de poder una part substancial del mercat.

El mal camí que heu triat suposa una oportunitat perduda -esperem que no sigui irrecuperable- de preparar Andorra per al desafiament de la globalització, de l'economia oberta de la que ens parreu. Una cosa és liberalitzar l'economia i una altra desregular-la. Perquè una economia liberalitzada sigui eficaç i equitativa, i eviti les situacions de monopoli o oligopoli en el sector privat, és necessari que al mateix temps sigui vigilada i regulada amb organismes forts i el més independent possible del poder polític.

El vostre discurs no ens enganya i no ens deixarem enganyar per les vostres subhastes pre-electoral: el balanç no és bo.

La cohesió social s'ha debilitat. La territorial també. La relació institucional amb els comuns no és bona per molt que ara la sobtada conversió al federalisme del vostre partit us hagi obligat a igualar el vostre discurs.

Les infraestructures per a la modernització d'Andorra no són enlloc més que en els vostres discursos. Moltes obres que no comencen ni tenen dotació pressupostària.

La sanitat es desvirtua cada dia com a servei públic i la desaparició del primer pla hospitalari de la disortadament famosa directora del Servei Andorrà d'Assistència Sanitària -que encara es passeja per l'Hospital- no pot fer oblidar el drama dels infectats per l'hepatitis C en el servei de diàlisi de l'Hospital, ni amagar la vostra nul·la sensibilitat envers les víctimes.

El tractament de la immigració no és global ni seriós sinó un altre nyap amb clars indicis d'inconstitucionalitat.

Ens manifesteu una igualtat de lluita per a la igualtat entre dones i homes. El cert és que heu tardat quatre anys en donar compliment al compromís adquirit de presentar al secretari general de les Nacions Unides el primer informe sobre la igualtat de la dona a Andorra. I si ho heu fet, haurà estat mercès a la reiterada insistència, preguntes al Govern i cartes, des d'aquests bancs de l'oposició.

I, finalment només cal llegir les esmenes presentades pel grup parlamentari lliberal a la Proposta d'acord presentada per l'oposició, actualment, en tràmit, relativa als maltractaments contra la dona. La política del vostre grup parlamentari no es correspon amb el que ens vàreu dir ahir. Però tant li fa!

La vostra especial manera d'anar pel món haurà estat molt i molt negativa.

La política exterior del vostre Govern no és res més, no podria ser altrament, que la projecció cap a fora de la vostra idea d'Andorra. Per això perd pes i no aconsegueix consens.

Portes enfora, heu convertit en principi d'actuació canviar de discurs cada vegada que canviu d'interlocutor. Heu oblidat que quan vosaltres hi aneu ells ja en tornen, i n'heu fet de l'alçada d'un campanar.

Un dia proposeu a França d'iniciar una segona bilateral al bell mig del vostre empantanegament amb Espanya en el marc de la negociació del Tractat trilateral.

Un altre dia porteu la vostra inconsciència fins a manifestar públicament que Andorra assumiria part del cost dels treballs de la carretera nacional 20 dins l'estat francès. Només esperem saber fins on pagareu l'Hospitalet, França endins. Mentrestant el Trilateral segueix aturat.

El dijous 25 de novembre de l'any passat la premsa andorrana ens deia que el ministre portaveu considerava que el vostre viatge a Madrid -el d'aquell dia- serviria per desbloquejar el trilateral.

Sis mesos després, un altre dijous, el dia 8 de juny del 2000- la premsa ens deia "Pintat insistirà davant Piqué per reactivar les converses del Trilateral". On som? On anem? On ens porteu?

La pobra comissió d'exterior no ha vist cap principi d'abans projecte d'esborrany del text que està en discussió a Madrid. Però el que hem pogut saber a Madrid és que no aneu pas pel bon camí.

Ja podeu fer calendaris que les relacions amb Espanya estan molt lluny del que seria bo i desitjable per a l'interès general d'Andorra.

I les relacions amb l'Europa Comunitària no són pas millors.

Més enllà de les fotos per a l'àlbum dels records a París, a Madrid i a Brussel·les els hi agradaria saber què voleu fer amb el futur d'Andorra. S'entén que ho preguntin a tots els seus interlocutors andorrans, perquè el ministre d'exterior no els hi ha pas aclarit. El Sr. Pintat parla i escriu sovint per no dir res.

En el discurs d'ahir hi ha una frase d'antologia. Ens dieu que en una trobada que es feia ahir mateix al ministeri d'afers estrangers de França -i cito el vostre discurs- "s'inicia la fase tècnica del procés analític d'adequació d'Andorra vertebrat en un diàleg simultani..."! Déu n'hi do!

Aquí tenim un exemple pràctic de la manca d'entesa: no hi entenem res.

Ha arribat l'hora de l'excepció andorrana! Fidel a la vostra pràctica televisiva ja us feu les preguntes i les respostes, i gràcies a això sabem des d'ahir que l'excepció andorrana consisteix en "...tot allò que constitueix l'essència de la seva identitat; la raó de ser de la seva personalitat...".

Tampoc hi entenem gran cosa.

Quina és l'essència de la identitat: les mates de tabac?

Quina és la raó de ser de la personalitat: l'especulació immobiliària promoguda pel diner negre?

No fa gaires mesos ja us vam dir, aquí, a Casa de la Vall, que després del contraban de tabac -que dit sigui de passada, no s'ha pas acabat, i a les Illes Canàries acaba d'aparèixer una partida de tabac d'origen andorrà que no li era destinat- doncs, arribava l'hora de la problemàtica financera i fiscal.

La vostra política en aquest àmbit ha estat molt ben definida pel ministre d'exteriors: mai serà que comencin per nosaltres! Doncs, bé, ja han començat.

De moment ja som en una llista negra al mateix nivell que Gibraltar. Tot un èxit!

Preteneu que l'informe del Consell d'Europa de juny del 1999 sobre les mesures contra el blanqueig de capitals és molt positiu.

Una vegada més no llegim el mateix. Una ràpida lectura de les Conclusions, a les pàgines 34 i 35 permet afirmar que després de manifestar, és cert, una impressió molt positiva, els avaluadors demanen que s'adoptin tretze, no una, ni dos, ni tres... tretze mesures per millorar el nostre sistema.

Algunes, no pas totes, d'aquestes mesures figuren al projecte de llei que heu anunciat en el discurs. Un projecte que heu repartit abundantment entre els agents econòmics afectats pel text: bancs, asseguradors, immobiliaris, economistes i advocats. Però que fidels al menyspreu que sempre manifesteu dels elegits d'aquest costat de la Cambra no heu fet arribar als consellers generals de l'oposició que som membres de la Comissió de Finances.

I el mateix podríem dir pel que fa a les relacions amb Europa. El ministre pren els seus desigs per realitats i va empenyent les setmanes fins al final de la legislatura encomanant estudis i demanant experts als països veïns perquè diguin allò que voldríeu escoltar.

Aquesta qüestió mereix un debat específic, que els estrictes límits que fixa el reglament per al debat d'avui, el temps que ens donen no ens permeten d'encarar amb seriositat.

Acabo, Sr. síndic, lamentant que en el dia d'ahir haguem hagut d'assistir a una veritable apropiació indeguda política d'un projecte pensat, preparat i endegat des del Consell General.

La remodelació dels entorns de Casa de la Vall fou acordada per la Sindicatura i la Junta de Presidents dels grups parlamentaris en acabar-se l'anterior legislatura. El Consell General -no pas el Govern- adquirí l'edifici de l'antic Hotel Mirador l'any 1996.

Durant els darrers tres anys el Consell General va crear una comissió especial de seguiment que es veia aturada -crec que a la vista del discurs d'ahir val més dir sabotejada- per les files liberals amb el consentiment del síndic que una vegada més, no va saber, anteposar el seu alt càrrec institucional, a la seva filiació política...

(Se senten veus)

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, si us plau. Srs. membres del Govern, si us plau.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

... Els interessos electorals comunals del Partit Lliberal a Andorra la Vella requerien que el projecte s'aturés.

Passades les eleccions, el passat mes de gener vam sol·licitar novament que el projecte es mogués. La resposta fou anul·lar la reunió que estava prevista pel mes de febrer.

Sr. síndic, estic avergonyit, per mi, en la meua qualitat de conseller general, per haver vist com se m'intentava ensarronar i no haver-ho denunciat abans ja fa mesos.

També estic avergonyit per vós, per veure com entre tots han deixat trepitjar el Consell General d'aquesta mala manera.

I finalment -i acabaré- direm que el Consell General hauria de ser l'indret on es fes la política en la mesura que ofereix un marc per a la representació de les opinions sense ésser presoner dels interessos particulars. Aquest era l'ideal de la Constitució.

Cada cop més, però, en aquesta casa la democràcia dels interessos s'ha anat substituint per la democràcia de les opinions.

Aquest també és el trist balanç de la legislatura.

El vostre Govern s'ha beneficiat del que va bé als països veïns que és el creixement de l'economia i us han de reconèixer un mèrit que és el de no haver-ho espatllat.

Però no heu sabut respondre als reptes més seriosos d'Andorra, ni territorials, ni socials, ni econòmics,

perquè no teniu cap projecte de país i viviu obsessionats per l'oposició i pels governs que us van precedir en el parèntesi 1990-1994, als que considereu enemics a enfonsar i no adversaris polítics en la contesa democràtica.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic té la paraula el Sr. Jordi Torres.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Entenem que després de cinc anys i mig de Govern, en minoria o en majoria, vulgui, Sr. Forné, fer una mica de balanç. Les eleccions s'atansen i vostè ha de justificar d'alguna manera que no s'ha passat aquests anys, amb els governs corresponents, rasant-se la panxa. Per a vostè ahir es va iniciar la campanya electoral. Nosaltres esperàvem un discurs amb un contingut polític de futur i, en canvi, ens ofereix 36 pàgines resumint realitzacions -per cert, hauria de revisar els seus papers ja que algunes són d'abans que vostè fos cap de Govern- i fent promeses o justificant l'incompliment de les que ens ha fet en altres ocasions, i dues pàgines de declaracions de bones intencions. És cert que no es pot valorar -preferim aquest terme al de "jutjar" que vostè utilitza- valorar, doncs, de forma complerta una orientació sense donar exemples del que s'ha fet, però el què ha de primar és allò que es farà i com es farà, i això vostè ho soluciona amb noves promeses -sovint genèriques- que no es concreten en actuacions definides (excepte en algun cas, cal dir-ho, com per exemple quan s'ha referit al centre penitenciari: només se l'hi ha quedat al tinter el color del qual pintarà les parets). La pura i simple gestió administrativa que vostè practica li hauríem pogut acceptar durant els dos anys que va estar en minoria, però no amb una majoria absoluta en aquesta Cambra, ja que té majoria, i amb majoria s'ha de governar.

Un cop això dit, analitzarem de forma global el seu discurs. I no ens dedicarem a exposar-li els nostres greuges, tal com vostè presumia ahir al matí davant les càmeres de televisió, sinó a exposar-li la nostra visió d'una realitat política que ningú sap on pot portar el país.

En primer lloc ens parla de l'adequació d'Andorra al context europeu i ens confirma que el més calent està a l'aigüera: agraïm la seva sinceritat però lamentem que la situació sigui aquesta. Ens diu que el procés es troba en una fase d'anàlisi i exploració,

que el país ha de continuar reflexionant. Sr. Forné, aquesta reflexió fa massa temps que dura i mentrestant tots patim les conseqüències d'aquesta manca de definició. Ens diu que no figurem a la llista que ha de difondre el Grup d'Acció Financera; nosaltres pensem que és bo que no hi figurem però que també és essencial que no figurem en cap de les altres llistes que vostè enumerava i que, per resumir-ho de forma planera, ens situen com a paradís fiscal en el mal sentit de la paraula. Nosaltres el que esperàvem és que ens digués quines mesures pensa adoptar per desaparèixer d'aquestes llistes, però d'això, ni paraula. Què vol dir acceptar i incorporar els principis fonamentals europeus mínims però suficients que ens permetin adequar-nos a les regles comunes de la Unió Europea? La idea ens sembla excel·lent, però, com es concreta?

Per altra banda el que cita en referir-se a la reunió bilateral amb el ministre espanyol Josep Piqué és el del tractat trilateral. Dir que va quedar clara la urgència de superar els obstacles entre els dos estats en el tractat i no dir res és el mateix. D'altra part, ens agradaria conèixer quins són aquests obstacles i quines són les diferències existents entre l'actual projecte i el que el Govern ens va fer arribar fa dos anys, i li direm per què: la proximitat de les eleccions ens fa témer que, per tal de penjar-se una medalla -a l'endret o al revés-, no siguin capaços de signar un document poc definit, i que no sigui tot el positiu possible per als interessos d'Andorra. I parlant d'informació que no arriba a aquesta Cambra, ja que vostè s'ha referit a la presència andorrana a la ONU, podem saber en quins temes concrets l'Estat andorrà està donant suport en el si d'aquesta institució? I també, com és que no estan aplicant la pràctica habitual d'incorporar parlamentaris en les delegacions que assisteixen a aquests fòrums?

Encara en l'apartat de relacions exteriors, ens sembla essencial el fet d'haver signat el Conveni europeu d'extradició i també ens sembla positiu haver signat el Conveni per la protecció de la vida salvatge, però, per què no ens ha dit ni una paraula sobre la Carta social europea? Per què no trobem cap referència a la ratificació del text relatiu al Tribunal penal internacional, que tant va lloar en el moment de la signatura? Ens sembla perfecte que s'hagi aconseguit la lliure circulació d'animals vius, però, no és urgent i important aconseguir la lliure circulació de persones?

Pel que fa a les finances públiques tampoc ens aporta grans novetats. Andorra ha tingut la gran sort d'haver-se vist beneficiada per un període de bonança econòmica generalitzada, i vostès se n'han aprofitat. A més han tingut unes entrades excepcionals procedents de l'impost sobre el tabac, de la caixa d'algunes parapúbliques i de l'eliminació

gairebé total de les despeses financeres propiciades gràcies a unes lleis que van ser promogudes per l'oposició. Quant a la Llei de l'impost de transmissions patrimonials, per més que ho vulguin disfressar, el motiu de la seva retirada és que està mal feta, i pel que fa a la primera de les lleis que desenvolupa la Llei de l'impost indirecte sobre els serveis, la del mòdul aplicable a les entitats bancàries -a la qual va presentar esmenes fins i tot el Grup Liberal-, li comuniquem, si encara no ho sap, que per intentar que pugui ser aplicada efectivament ahir vam presentar un recurs d'inconstitucionalitat i que, per tant, cal esperar per veure si, un cop més, la reflexió i el treball del Govern comporta la mateixa claredat, transparència i seguretat jurídica que alguna altra llei afectada per la malaltia de nul·litat radical.

Possiblement ens dirà que ens fem pesats però, li tornem a repetir que no és amb la Llei de taxes judicials ni amb texts similars que solucionaran el tema del finançament de l'Estat. La proclamada modernització de les finances públiques no la veiem per enlloc i l'endeutament, si bé és cert que (almenys aparentment) no ha augmentat, tampoc ha disminuït, tal com hauria de ser. Per acabar amb aquest tema, constatem -i ens alegrem- que aquest any ja no ens parla, com a una de les possibles bones fonts d'ingressos, la implantació d'un casino a Andorra.

L'adequació a Europa i les finances públiques són els dos temes que més ens preocupen però, no són els únics. Ens ha parlat, per exemple, de la Llei d'immigració que, finalment, ha arribat a anàlisi parlamentària. Suposo que tindrem l'ocasió de debatre àmpliament al respecte en el proper període de sessions, però ja li avancem que no compartim els seus plantejaments. Ens permetrà que afirmem, contràriament al que vostè ens diu, que no estableix els drets i les obligacions dels immigrants, sinó que estableix uns drets i unes obligacions d'una part dels immigrants. Tampoc contempla -suposo que com a conseqüència d'haver volgut fer una llei massa detallista- totes les situacions en les quals es pot trobar un immigrant. I quan ens cita la "regularització de les situacions provisionals actualment existents", hauria hagut de substituir el darrer mot per "al marge de la llei".

Dins dels temes socials, estem satisfets que hagin canviat d'opinió i comencin a valorar convenientment la violència domèstica. No estem d'acord, però, amb el seu enfocament sobre el Protocol d'actuació en casos de violència contra la dona perquè haurien de saber que, si bé, les afectades acudeixen sovint als Serveis Socials, també ho fan en nombroses ocasions a les associacions i,

lamentablement, aquestes no apareixen en l'enunciat de les institucions que s'han de coordinar. No comencem gaire bé...

Com era d'esperar, ha dedicat unes quantes frases del seu discurs a la possibilitat de demanar l'organització d'uns jocs olímpics d'hivern. Ens ha dit que el simple anunci de la voluntat d'estudiar-ne les possibilitats ha representat un impacte important als mitjans de comunicació llunyans. Afegirem que l'impacte també ha estat als nacionals. El president del COI, Joan Antoni Samaranch, afirmava en un d'aquests que aconsellaria fer un estudi molt ben fet sobre les possibilitats d'Andorra, i afegia -cito-: "Després d'haver fet aquest estudi i d'haver-lo valorat econòmicament, és quan Andorra ha de prendre la decisió, però no dir "farem això" sense saber en què t'embarques-". Vostè ja dóna per fet el projecte i ja es veu organitzant, almenys, les campanyes de precandidatura. Nosaltres li diem que potser hi ha altres "projectes ambiciosos" més urgents, com l'adequació d'Andorra a l'entorn socioeconòmic. I aquests, encara que no permeten sortir tan sovint als mitjans de comunicació, no poden esperar. Tingui en compte, Sr. Forné, que el qualificatiu de paradís fiscal també ha representat un impacte important en mitjans de comunicació propers i llunyans.

Parlant del tema de l'organització d'uns jocs d'hivern, però, en un altre ordre d'idees, no pensa que és prou important com per, com a mínim, haver-ne informat el Consell General de forma específica? Tan insignificant és el Parlament d'aquest Estat? No ens sorprèn, però, aquesta postura en constatar que gosen presentar com a una realització del Govern l'ordenament del Roc del Tossal i dels terrenys adjacents. Li recordem que des del Consell General es va trametre al Govern, fa aproximadament un any i mig, una proposta al respecte i que, per motius que desconeixem, encara no s'han dignat a dir-nos què en pensaven. Suposem que és aquesta proposta a la qual vostè es referia quan en va parlar ahir.

Evidentment, no ens distraurem en baixar al detall l'anàlisi de cadascuna de les seves afirmacions. Només li direm que, com ja podia suposar, no ens ha convençut. Podríem incloure en aquesta resposta al seu discurs almenys el vuitanta per cent de la de l'any passat, perquè la situació és la mateixa. La brúixola lliberal continua sense trobar el nord. Planificació, previsió, són paraules bandejades del seu diccionari. Improvisació, actuació a remolc dels esdeveniments, aquí, sí, que són els reis. Moltes paraules i pocs fets.

Malgrat tot, hem de reconèixer que aquest any estan portant a tràmit parlamentari un nombre relativament correcte de projectes de llei (dit sigui de passada, una gran quantitat de projectes de llei vol

dir feina feta, no forçosament feina ben feta). Tanmateix, no en portin massa perquè els hi pot passar que després no donin l'abast a fer reglaments. Ens sembla fantàstic que ja estiguin preparant els de la Llei d'immigració, encara en període d'esmenes, però, i els reglaments de les lleis aprovades l'any passat? Mirin, aquest és un tema que ens preocupa, perquè contribueix, una vegada més, a afavorir la imatge de poca seriositat i d'inseguretat que Andorra no es mereix. Aquesta manera de fer política -que el Consell aprovi lleis, però que no es puguin aplicar perquè el Govern no en publica els reglaments- és perniciosa. I com que no volem ser còmplices de la mateixa, anunciem ja ara que presentarem una moció al respecte.

Per acabar aquesta breu anàlisi dels seus comentaris sobre feina feta i sobre promeses fetes i refetes, voldria parlar d'omissions. En la seva llarga enumeració de realitzacions i actuacions del Govern hem trobat a faltar alguns temes: ens cita la reforma necessària del cos funcional, però no ens diu res sobre l'aplicació de les recomanacions de l'informe Hay; ens ha parlat de menor regulació del mercat però, no ens ha parlat de FEDASA; ens ha parlat de xarampió però no d'hepatitis C; ens ha promès la Llei de telecomunicacions, però no ens ha dit res del futur de l'STA; ens recorda que el Principat no té cap situació problemàtica ni cap contenció fiscal amb els estats veïns, però no ens diu res de l'aplicació de l'IRPF als treballadors residents espanyols. Aquests i altres temes també marquen l'orientació política del Govern.

En un moment del seu discurs ens diu, Sr. Forné, que en el període en què vostè ha assumit el càrrec de cap de Govern s'han tornat a posar les coses al lloc, del qual no haurien d'haver sortit mai. Més enllà ens diu que Andorra ha sortit de l'època postfeudal fa ben poc, que no ha de conservar-ne els reflexos de protecció, i que aquesta és la política que van aplicant. En una recent sentència del Tribunal Constitucional aquest arribava a la conclusió que "la sobirania indiscutible del Consell General no pot identificar-se, en termes constitucionals, amb la sobirania absoluta, pròpia de l'Antic Règim, sinó que, de manera coherent, ha de sotmetre's als principis constitucionals". Sr. cap de Govern, vagi en compte quan tornen a posar les coses al lloc, del qual no haurien d'haver sortit mai, o quan intenten desfer-se de certs reflexos de protecció, de no tornar a l'Antic Règim. Les lleis estan fetes per a tothom i tots hi estem sotmesos de la mateixa manera. No hem d'oblidar mai aquest principi tan senzill. La credibilitat d'Andorra com a Estat passa per tenir-lo sempre ben present.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal té la paraula el Sr. Francesc Mora.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. cap de Govern, en la seva intervenció d'ahir va començar parlant de l'acabament de la present legislatura. Des del Grup Lliberal compartim amb vostè que és positiu que la legislatura s'esgoti al màxim. Compartim que especular per possibles interessos partidistes sobre dates d'eleccions no és bo i menys en aquest moment.

Entenem que és bo que la seva visió sigui la d'acabar la legislatura, primer perquè es dona compliment al mandat electoral dels electors quan voten -en principi voten per quatre anys.

És bo per complir els compromisos electorals que en el seu moment es van contraure, sobretot per la part del grup majoritari i que es pugui acabar la feina, no deixar compromisos a mig camí.

Entenem que també és bo perquè dona estabilitat i credibilitat institucional. Dona normalitat en el funcionament democràtic de les institucions, que les legislatures tinguin una vida conforme a les lleis. I en aquest moment, -això ja és una qüestió més, podríem dir, conjuntural- permetria o permetrà una clarificació del panorama polític andorrà en tot el procés que, en aquests moments, s'està tenint al país, diríem, de reorganització, de reubicació de les diferents tendències ideològiques al tomb de partits polítics. Només a títol de comentari dic que tots els partits que en el seu moment han estat representats en aquesta sala estem en procés de reordenació -per dir-ho d'alguna manera. El que és cert és que més o menys tothom quedarà ubicat al mateix lloc on estava, potser a excepció del Sr. Vicenç Mateu que és l'únic que potser quedarà més desubicat, però, els altres partits quedaran tots, més o menys, com estaven; hi haurà poca variació després de quatre anys, al cap i a la fi, quasi, quasi tot continuarà com abans. Esperem que el resultat electoral també sigui com el del 1997.

Pel que fa al balanç: és cert que ha fet balanç. Entenc que és obligat que vostè faci balanç. També entenc que als de l'oposició no els agradi que faci balanç... els agradaria que no fes balanç perquè no podés dir res del que ha fet. Només qui pot fer balanç -i vostè en pot fer, Sr. cap de Govern-... només qui pot fer balanç té credibilitat de projectes futurs. Presentant el que s'ha fet es veu el que es farà, i dient el que s'ha fet, un pot creure, que el que diu que es farà, es complirà.

Heu fet la feina per això podeu fer balanç i aquesta feina és la que des dels bancs de l'oposició no agrada que sigui explicada, comentada i sobretot àmpliament exposada.

En el meu discurs de l'any 1999, en aquest debat d'orientació política, també voldria fer un petit balanç del que vaig dir l'any 1999: vaig posar l'èmfasi sobre dos punts importants en els que creia que s'havia d'orientar l'acció política del Govern d'aquest any: eren la Llei d'immigració i la Llei de l'ordenament del territori. Afortunadament també podem dir que aquestes dos lleis -una entrada a tràmit parlamentari i l'altra, està acabada i, entrarà a tràmit parlamentari aviat, que és la de l'ordenament del territori- també podem dir que en aquests dos punts -importants que consideràvem, també- s'ha complert el que es va dir i s'ha fet la feina que es va dir.

A la vostra intervenció -per no seguir el mateix ordre- agruparíem tres punts importants que crec que són els que engloben les tres línies generals que són: les relacions exteriors, tant a nivell polític com a nivell econòmic; els afers, diríem, socials i els afers de visió econòmica.

Per les relacions exteriors volia posar de manifest bàsicament tres punts que són: el tema del trilateral. El tema del trilateral és cert que la signatura d'aquest conveni s'està allargant en el temps. És cert que la voluntat és de què es solucioni.

També crec que és obligat dir que aquest allargament no és imputable exclusivament, en tot cas, a la voluntat del Govern d'Andorra de què això no es firmi i que s'allargui; al contrari, creiem que quan s'està negociant fins a cert punt crec que és lògic que es puguin anar introduint elements nous, fins a cert punt. El que tampoc és lògic és que sobre una negociació d'un tema com aquest, que en un moment donat estava pràcticament tancada, hagin aparegut d'una manera com cadenada diferents elements nous que estan fora a l'origen del trilateral, i entenem que aquests són els factors essencials que han retardat aquesta signatura.

Si en el trilateral hi ha noves demandes que han aparegut... que Andorra en aquest moment no pot assumir perquè poden posar en perill elements que en aquest moment Andorra considera que són una prioritat per defensar com, per exemple, l'accés dels andorrans a la funció pública com un element prioritari, la protecció d'altres elements dintre dels andorrans. Si entenem que això no es pot assumir, no es pot assumir! Per tant, Sr. Torres, jo estaria d'acord amb vostè, el Govern d'Andorra no ha de signar un trilateral per apuntar-se a un hipotètic triomf electoral, perquè s'ha de tenir el sentit de

responsabilitat que crec que el Govern està tenint en aquest tema d'una manera molt escrupolosa perquè el que diria jo és que estan assumint, potser, desgast polític per mantenir la posició d'Andorra en la negociació del trilateral... posició difícil de negociació. Per tant, si no es pot acceptar no es pot signar.

Tots sabem que el Govern d'Andorra ha fet els màxims esforços per assumir aquest conveni, però no l'ha d'assumir a qualsevol preu.

Sabem, i tothom ha de saber, que esteu defensant, entenem, amb seriositat i amb rigor, els interessos d'Andorra.

L'altre punt de les relacions exteriors són les relacions immediates amb els països veïns que crec que són les relacions fonamentals, directes i més importants que hi ha a Andorra en política exterior. Aquestes relacions amb els països veïns són prioritàries. No hi ha relació amb la Unió Europea -i aquest és un tema important que crec que s'ha de resaltar... no hi ha relació amb la Unió Europea si no hi ha bona relació amb els veïns.

La famosa frase de: "negociar amb Brussel·les" és una frase que, certament, és molt maca, però a Brussel·les són els estats membres de la Unió, per tant, Brussel·les són els estats, i els veïns són part de Brussel·les. Per tant, a no ser que es vulgui anar a negociar un conveni de pesca amb la resta, s'ha de passar pels estats veïns i, amb això, compartim plenament la visió del Govern. En pesca, certament, Brussel·les té grans competències que poden ser molt beneficioses per Andorra.

Amb França em fa plaer, poder parlar de relacions exteriors amb el tema de França, perquè sempre estem centralitzats amb Madrid, trilateral, Brussel·les, OMC... Considero que és un èxit important per part del seu Govern d'haver instaurat aquesta comissió bilateral de negociació o de relació Andorra-França, per una banda perquè permet mantenir, enfortir aquesta bona relació amb França -no cal que digui, per raons obvies, que és fonamental per Andorra- i que això pot servir de model, -aquesta comissió bilateral- pot servir de model per establir, també amb Espanya, que permeti d'una banda tenir una visió global de les relacions bilaterals..., és a dir, no estar sempre negociant sectorialment qüestions concretes, ... tenir una visió global de les relacions bilaterals, establir un fòrum únic d'interlocució i un fòrum estable que permeti consolidar unes bones relacions que en altres aspectes, de manera més sectorial han estat bones, com poden ser, doncs, qüestions de medi ambient, educació, seguretat social.

És un èxit del seu govern aquesta comissió, i espero que s'ampliï, i que serveixi de model per altres relacions. La relació amb França, històricament per Andorra i pel futur, ha de ser una de les seves prioritats.

Pel que fa a la responsabilitat econòmica exterior és un punt important que també ha sortit aquí. La responsabilitat econòmica exterior d'Andorra s'ha de centrar en dos àmbits: un és en una aposta inexcusable, ineludible i ferma en la lluita contra el blanqueig de capitals -la famosa llista del grup d'acció financera internacional- i l'altre punt és l'opció clara que Andorra no serà una zona activa en l'activitat *off-shore*. És a dir, que Andorra no s'ha de constituir, ni hi ha cap voluntat de què Andorra emprengui accions, a nivell intern o a nivell exterior, que enforteixin l'activitat, diríem, dita *off-shore* o de fiscalitat perjudicial.

La lluita contra el blanqueig, creiem que anem pel bon camí... s'ha de reforçar, és evident. La llista o el dictamen del grup d'acció financera internacional en què Andorra no hi apareix, malgrat que és cert que s'han de... es fan unes recomanacions.

Entenem que, també, és un èxit positiu pel país que en aquest tema tan delicat, que Andorra de cap de les maneres pot entrar a dir, -a jugar- que en aquest tema tan delicat ja es tingui una visió de què Andorra no coopera amb activitats d'aquest estil. S'ha d'implementar definitivament la nova Llei contra el blanqueig que substitueixi l'anterior. S'ha de dotar el país de la unitat de lluita financera: la famosa FIU. S'ha de reforçar l'INAF. S'han de prendre mesures, tots els medis que siguin necessaris perquè aquesta activitat sigui un tema absolutament reprimat i proscribit a Andorra.

Pel que fa a la Unió Europea, la situació de la pròpia Unió Europea és certament complicada en aquests moments per la pròpia estructura i situació interna de la Unió com tot el procés que la Unió Europea, en aquests moments, està seguint d'ampliació. Andorra ha d'estar a prop de la Unió Europea, ha d'estar a prop, com he dit abans, fonamentalment dels països veïns que són part de la Unió Europea... Són Unió Europea, i és en aquest lloc que Andorra ha de trobar el seu encaix a través dels països veïns.

Pel que fa a l'entorn genèric, diríem, i general de la Unió Europea a curt termini, jo diria: prudència, estar atents, molt atents i vigilants a tot el que allà passa a través dels serveis del Ministeri d'Exteriors -o a través del seguiment que es pugui fer-, però estar molt atents a tot el procés, diríem, de cap a on s'està transformant la Unió Europea, i mantenir sempre aquestes relacions. El camí d'Andorra a la Unió Europea passa per Madrid i passa per París

fonamentalment. És per això que cal consolidar les relacions bilaterals Madrid-París amb Andorra.

Comparteixo plenament, també, en el seu discurs quan diu que qualsevol aproximació a la Unió Europea passa perquè Andorra no s'ha de diluir: Andorra ha d'intentar integrar-se amb prudència i amb intel·ligència. Hem d'acceptar... podem acceptar tot el que comporti modernitat, però, hem de rebutjar tot el que signifiqui uniformitat. És per això que la posició d'Andorra en aquest tema ha de ser, ha de ser vigilant en tot el seu entorn.

En relacions, diríem, del seu discurs relatives als afers socials, jo destacaria cinc àmbits: el primer, evidentment, és que la Llei d'immigració entrada a tràmit, ja donarà a totes les persones que estan en situació provisional una situació d'estabilitat, donant unes garanties, i això, socialment, és importantíssim per Andorra, i això ja és un fet, no és una promesa... és un fet.

De les accions futures en destacaria cinc que crec que són les que s'haurien d'implementar en el futur: una és la nova Llei de la CASS, que ja n'hem parlat diverses vegades, i vostè en va fer referència; la Llei de beques; la Llei d'associacions, -la nomenada o creació possible, que vostè en va fer referència, no en va fer referència ahir, perquè ja ho tenia apuntat en un altre dia- de la secretaria d'estat de la família o organisme polític, diríem, destinat a la família-; i en relació amb el medi ambient.

Bé, per la Llei de la CASS, l'únic que puc comprometre és que de seguida que la tinguem -treballada al màxim entre el Govern i el grup parlamentari- doncs, que entri a tràmit, que s'elabori, i que tiri endavant el més aviat possible, perquè entenem que és una llei urgent i important pel país.

Pel que fa a la Llei de beques, bé, el nostre grup segurament presentarà una Proposta de resolució sobre aquest punt, que comporti una anàlisi d'una eventual modificació de la Llei de beques en el sentit de donar... de què determinades beques s'atorguin per criteris no solament de mèrits sinó per criteris de necessitat econòmica. Els recursos de l'Estat són limitats, i s'han de prioritzar, realment, a qui ho necessita. En aquest sentit nosaltres presentarem una Proposta de resolució a la segona part d'aquest debat sobre aquesta Llei que entenem que s'ha de modificar.

La Llei d'associacions: Llei que ha de regular, jo diria, sense cap traumatisme. És un debat que, de vegades, jo tampoc entenc massa quin és el problema de la Llei d'associacions. És bo que en un país hi hagin associacions, que hi hagi associacionisme de qualsevol tipus, evidentment sempre que siguin respectats els principis constitucionals, no? Regular

obertament la seva creació i un funcionament democràtic d'acord amb la Constitució; és absolutament positiu, prioritari i important per a un país.

Pel que fa a la secretaria d'estat de la família... li dic així perquè no sé si... en tot cas..., entenem que és convenient que el Govern creï un comandament polític que englobi, un únic càrrec responsable, que englobi totes les competències que puguin tenir incidència en la família. La família és una institució constitucionalment protegida, és una institució que els poders públics han de protegir i, per tant, entenem que tot el que sigui dispersar en diferents àmbits, competències que puguin afectar, ha de tenir un recolliment en una sola oficina i, evidentment, ha de tenir competències, ha de tenir recursos en els àmbits familiars, guarderies -que se n'ha parlat- el tema d'adopcions, tema d'ajuts socials destinats a la família, temes destinats a la gent gran. Tot el que tingui incidència en l'àmbit familiar com a institució constitucionalment protegida. És una bona iniciativa. Crec que s'hauria de desenvolupar durant aquest final de legislatura, en aquest sentit.

Del medi ambient, bé... continuar complint els compromisos de sanejament total de les aigües, això, evidentment, no és només posar torretes a les finestres, ni molt menys, ni posar baranes als rius, és quelcom més, és netejar, i sanejar, i tractar totes les aigües residuals d'Andorra d'una manera definitiva; s'està fent, s'ha d'acabar i s'ha de complir. També aplicar el pla de gestió de residus, aplicar-lo amb criteris moderns, aplicar-lo amb rigor, tractament, selecció com ja s'ha iniciat en temes de vidre, en temes d'alumini i demés, les piles... tot, tot el tractament de residus amb criteris moderns. Avançar en la substitució de l'actual planta incineradora d'escombraries, i avançant en aquesta línia entenem que s'ha d'avançar amb criteris tècnics, i s'ha de buscar el màxim consens entre les parròquies, en aquest sentit, també presentarem una Proposta de resolució que insti el Govern a consensuar al màxim, i a buscar solucions per a la ubicació de la planta incineradora d'escombraries sempre, evidentment, avançant amb el plec de bases que el Govern ja està treballant per la seva adjudicació.

Així mateix, entenem que la nova Llei que el Govern ha presentat, i que el Consell està... -bé, no sé si s'està tramitant- que és la reguladora del sector dels gasos, pot obrir Andorra a la possibilitat de fonts d'energia menys contaminants que els hidrocarburs tradicionals, i que això, evidentment, també té una incidència en potenciar energies menys contaminants en un país com Andorra. Són vies que entenem que s'han de tirar endavant, i que són bones pel medi ambient, i que són realitats.

He fet referència als comuns, aquí, abans en el tema del forn incinerador que crec que és una responsabilitat nacional, això, sí, és un acte de responsabilitat de tots de buscar una solució perquè ens agradi o no ens agradi en algun lloc ha d'anar... ha d'anar el forn incinerador.

Parlant dels comuns només vull fer una referència que com a...

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. Mora, si us plau, us demanaria d'acabar.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

... Bé, només la Llei de finances comunals, llei importantíssima per al futur. Ordenar els ingressos dels comuns. Limitar l'endeutament en base a la capacitat d'ingressar: quan més es fa l'esforç d'ingrés, més es pot tenir capacitat d'endeutament i de control financer.

Sr. síndic si em permet, per acabar, faria referència a la part econòmica, només compartint amb el cap de Govern i amb el Govern els tres eixos fonamentals de l'orientació econòmica del Govern: obertura, diversificació, modernització.

Obertura amb una nova llei que permeti inversió estrangera amb una entrada regulada, transparent i de qualitat en tots els sectors, fonamentalment, inicialment, evidentment, en sectors determinats, sectors que a Andorra, no que hi hagi competència sinó que Andorra en sigui deficitària fins el cent per cent del capital, per què no? Evidentment una inversió real, no un posicionament d'inversió estrangera *off-shore* -això, evidentment, Andorra ha de fugir- han de ser inversions reals que creïn riquesa al país. Obertura, també, als drets dels residents. Obertura en tots els aspectes, a l'accés a la propietat immobiliar i, evidentment, al treball pel compte propi. Són fets que Andorra ha d'afrontar en el procés d'obertura.

Diversificació: potenciar el sector agrícola i ramader a través de la nova llei d'agricultura. S'està fent, s'ha d'incidir, és un tema important per Andorra, i és un tema que pot donar riquesa i pot transformar una economia agrícola de monocultiu en una economia nova de ramaderia de qualitat i de productes agrícoles amb una indústria -en aquest sentit-, serveis, exportació... incidir en la nova economia. En tot això estem absolutament amb vostè, Sr. cap de Govern.

I, per últim, també incidir en la modernització del país com element essencial per a la prosperitat. Continuar amb la bona gestió del tràfic de moviments interns, construcció de carreteres, metro

aeri, una administració moderna, el projecte "Tràmits", la nova Llei de la funció pública farà una administració àgil. Tot el tema no només de moviments de persones sinó d'informació, fibra òptica, cable...

Això són èxits, i són èxits presents i futurs del seu govern. Nosaltres, evidentment, compartim plenament i recolzem.

I, per acabar, només m'agradaria acabar amb les mateixes paraules que vaig acabar en la intervenció de l'any passat: Sr. cap de Govern, només des de les opcions lliberals, modernes i socialment avançades que el seu govern representa es garanteix el creixement i el progrés econòmic, social i polític futur d'Andorra. I, a Andorra aquestes opcions lliberals que guanyen terreny a tota Europa, i que són el present, el futur i la modernitat del continent només estan representades pel seu Govern.

Aquest any la paraula "només" crec que encara té més incidència que l'any anterior.

L'orientació del seu discurs és clara, és de centre, és lliberal i és moderna. Estem convençuts que només per aquesta via, que és la que adopta el seu Govern, i la majoria parlamentària, es pot garantir la prosperitat futura d'Andorra.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem a la intervenció del Sr. cap de Govern. Sr. cap de Govern?

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Si em permet demanaria si em pot permetre tenir vint minuts per ordenar les contestes, si us plau, fent una pausa com cada any?

El M. I. Sr. Síndic General:

D'acord. Molt bé. Doncs...

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

... Pel motiu exposat pel Sr. cap de Govern se suspèn la sessió per uns vint minuts.

(Són les 11.20h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 11.55h)

(El Sr. Francesc Bonet s'incorpora a la reunió)

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau... si us plau, reprenem la sessió amb la intervenció del Sr. cap de Govern.

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

En primer lloc voldria fer una referència genèrica a les al·lusions que s'han fet sobre l'entorn de Casa de la Vall. Jo vull precisar que ahir en el meu discurs quan vaig explicar per parlar de l'edifici de la justícia, no es tractava de parlar de l'entorn d'aquesta casa, vaig cometre l'error de no explicar bé el que volia dir. Vaig dir que s'havia arribat a un acord entre el Comú, el Govern i el Consell General, i això no és així... A l'acord s'ha arribat, s'està treballant i s'hi està quasi arribant entre el Govern i el Comú en els temes que ens afecten, és a dir, el possible vial... el canvi del possible vial de sota... de darrera de Govern, la utilització del terreny amb la donació modal que el Govern va pactar en el seu dia fa molts anys amb el Comú d'Andorra la Vella i la possibilitat, llavors, d'aprofitar al màxim tots els terrenys que corresponen al Comú i al Govern. Es va fer un treball llarguíssim de resituació de les parcel·les que era bastant complicat... es va voler fer, i quan ahir vaig dir això... avui, jo, com que em vaig equivocar al no tenir tota la informació al dia, de moment, perquè s'hi està treballant cada dia. Avui ho he explicat al Sr. Dallerès i al Sr. Bartumeu de què no era el que havia dit ahir, havia explicat de què no tenia res a veure i sobretot que el Sr. síndic no tenia coneixement d'aquestes últimes gestions que hem estat fent amb el Comú i que, per tant, no corresponia dir que el Sr. síndic no hagués estat informat d'això i que no hagués informat de cap manera a la comissió. En el Govern no vol substituir, de cap manera, el treball del Consell General en aquest tema, però, malgrat... jo ho he dit al Sr. Bartumeu i al Sr. Dallerès, s'ha dit aquí, i el Sr. Bartumeu no ha volgut... no ha volgut -vostè- escoltar-me quan li he dit abans de la sessió i, per tant, ho explico aquí: de cap manera no es pot pensar que el Govern s'ha anticipat en res, ni ho farà, i sobretot -encara més important perquè jo em pugui equivocar com és natural, perquè el Govern s'equivoca- molt més important encara, no voldria permetre de què es posés la figura del Sr. síndic en entredit per aquesta qüestió. El Sr. Dallerès ho ha comprès perfectament i em sembla que el Sr. Torres

ho ha reflectit, bastant així, també. No era una qüestió personal, però, jo ho vull dir perquè el Sr. Bartumeu ha estat especialment violent amb el Sr. síndic, i crec que s'havia de puntualitzar això.

Entrant en les intervencions de cadascun de vostès:

El Sr. Vicenç Mateu ha dit que la seva contesta la feia amb to irònic i, en fi, jo... si em permet amb el mateix to, i amb la mateixa simpatia, li diré que m'ha donat la impressió de què vostè analitzava el meu discurs, sobre la orientació política, des d'un punt de vista d'una persona que està corregint un alumne i li està posant nota, no?... perquè ha entrat en un detall exhaustiu de coses i detalls sempre amb to irònic, això és veritat. Tots tenim, un moment de deformació professional, a tots ens passa això, i ho comprenc perfectament, no? Però, he de dir que quan es parla d'orientació política del Govern sempre he dit que s'hi han d'incloure no solament les idees que es poden expressar molt bé, es poden expressar amb grandiloqüència a qualsevol fòrum, en aquesta casa, i en qualsevol altra, però, també, és important el que contenen les proposicions de llei i els programes electorals executats i això és una reflexió que serveix per les tres reflexions de l'oposició.

El nostre programa electoral, quan sigui el moment -no serà ara, aquí-, l'analitzarem degudament i l'explicarem als nostres electors, als electors del país i es comprovarà, com ara mateix es pot comprovar de què està en un nivell de compliment com a mínim del 80%, i arribarà bastant més enllà al final de la legislatura. Per això, insisteixo que al final de la legislatura que serà -segons és estrictament pel Reglament del Consell General i la Llei electoral- el dia 17 de febrer; per tant, a partir del dia 17 de febrer es poden convocar eleccions, si no hi ha dissolució anticipada, i per tant durant tota aquesta legislatura que queda, que no són sis mesos sinó que són els que hi ha més els que es puguin habilitar de les vacances -si fes falta, i si el Sr. síndic ho acceptés- es pot acabar la feina que nosaltres hem programat. És un compromís que tenim amb els electors i l'estem complint... I l'estem complint d'una manera que ja voldria veure quants governs d'aquí, i d'altres països l'han pogut complir amb aquesta intensitat, i quantitat, i qualitat. I, això, són fets que s'han de fer repassant els programes, és clar, a nosaltres ens ha tocat fer un programa, i l'hem hagut d'executar. Vostès des de l'oposició han pogut fer un programa sense poder-lo executar, però, nosaltres l'hem executat amb unes... ja dic, repeteixo, amb una proporció extraordinàriament gran, i ho dic amb tot el convenciment perquè és veritat. Ja serà el moment, fora d'aquí, d'explicar-lo molt amb més detall, és clar.

El que voldria dir, també, de caràcter global, i també, per referir-me al que ha dit el Sr. Torres sobre l'orientació política, m'ha sorprès una afirmació, i m'agrada que l'hagi fet perquè denoto una certa contradicció -tothom té dret a tenir contradiccions no solament el cap de Govern-... perquè vostè ha dit que he fet un balanç. Clar, això es diu molt, no? En cada debat d'orientació política es diu: "el Sr. cap de Govern ha fet només balanç, i ha explicat, doncs, coses...". Sí, és veritat, he parlat de coses ínfimes, *inclús* han sortit noms d'alguna empresa que no havien de sortir, perquè no la vaig dir, però va quedar la còpia de l'escrit que estava fet abans; però, en fi, són detalls, no?

Cada any se'm diu el mateix. "vostè fa un balanç de coses fetes, i ni orientació, ni idees, ni res...". Malgrat tot, el Sr. Vicenç Mateu ha dit que la primera part del discurs li havia agradat, sobre els temes de política exterior, tal com anava el discurs al principi... -després diu que no-. Però, és clar, Sr. Torres, vostè em diu, avui, que li hauríem pogut acceptar que fes balanç els dos anys que estava en minoria -això ho ha dit vostè mateix fa ben poc, no?... suposo que no m'he equivocat sentint-lo. Doncs, és clar, els dos anys que vaig estar en minoria vaig fer balanç, i vaig fer orientació política, però, sempre se'm va dir que no s'havia de fer balanç, que no hi havia orientació política, i que tal i que qual... ara vostè em diu que ho hauríem pogut acceptar, però, no ho van acceptar llavors. Que quedi clar, perquè el primer balanç que vaig fer, allò, sí, que era un balanç, i ho reconec i ho vaig reconèixer llavors. Era al cap de sis mesos d'estar al Govern. Havia arribat per una situació anòmala l'haver de governar, pel final d'una majoria tan plural com vulguin, però, també, tan desgavellada com vulguin que va donar resultat en una qüestió de confiança perduda pel meu predecessor que li corresponia, en lògica, quedar-se aquí els quatre anys. Pel que va passar, i perquè vostès ho saben, que en van ser les principals víctimes, els de l'AND antiga, doncs, vam haver de governar nosaltres i, és clar, llavors vaig fer, al cap de sis mesos de governar, un balanç, un balanç de la situació per explicar com trobàvem les coses, i el que pensàvem fer. No podia fer moltes coses més perquè la veritat és que no ens corresponia en aquell moment el que vam tenir l'honor d'haver de fer, i ho vam fer, com vostè sap i tots saben en minoria amb el suport dels lliberals, de l'agrupació de Canillo i La Massana i del CNA.

Per tant, és clar, hi ha una contradicció a dir: fer balanç, li haguéssim acceptat aquells dos anys, però, quan han passat tres anys, -ara no en faig- però que llavors era que sí. I això val per totes les referències generals quan es diu que només fem balanç, i que

només parlem de detalls, i de coses sense importància que, per mi en tenen totes d'importància, totes elles, i això la valoració la faran els que ens escolten més que nosaltres mateixos.

Però, també vull insistir en què cada una de les lleis que es presenten sigui per iniciativa del Govern, sigui per iniciativa del grup parlamentari, i també per iniciativa de l'oposició quan se'n fa, contenen una filosofia, contenen una orientació política -ve expressada, generalment, en l'exposició de motius- i naturalment es tradueix en el contingut de la llei. I totes les lleis que hem presentat, que formaven part del nostre programa electoral i que, per tant, era un compromís nostre de presentar-les de cara als nostres electors, els que ens van donar la victòria fa quatre anys -fa tres anys i escaig-, són les lleis que estaven allà en aquell programa, i estaven fetes amb l'esperit que es van explicar.

Per tant, l'orientació política no és solament un discurs que es pugui fer en grans línies, i explicar amb grans definicions, sinó que es va traduint cada any amb el treball legislatiu, i també amb el treball del Govern.

El treball legislatiu, i repeteixo, ja es veurà el que ha estat, ja es va veient, i anirà sent força important i, és clar, només sabent que l'hem fet nosaltres, jo comprenc que alguns no ho puguin reconèixer perquè no l'han fet ells, però, nosaltres ho hem fet perquè ho havíem de complir.

El Sr. Vicenç Mateu ens ha parlat... bé, m'ha revelat una contradicció possible sobre la manera de parlar de la planificació. El que sempre m'ha semblat dir i, en tot cas, ho dic ben clarament és que no estem d'acord amb una economia planificada. Una economia planificada i centralitzada que ha fracassat a tot arreu, a Andorra tampoc pot ser bona.

No és el mateix que fer planificació, i previsions legislatives i de Govern. Tenim l'obligació de fer previsions en tots els aspectes, naturalment que sí, però, no de planificar l'economia de mercat.

Per tant, repeteixo i acabo -pel Sr. Vicenç Mateu- m'ha semblat que era com si repassés un examen de final de curs, i vostè l'està corregint.

Del Sr. Bartumeu, fet l'incís que he dit, i que he volgut clarificar sobre el tema que es refereix als entorns de Casa de la Vall, com que el seu discurs conté una quantitat d'insults i d'agressions més gran del que és habitual, que ja és freqüent -permeti'm i perdoni'm que no entri en detall a comentar-li, me n'abstinc perquè hauria de baixar al seu nivell per comentar-li, i no ho vull fer.

Si alguna cosa que comento, referent al que ha dit el Sr. Torres, també la pot donar per contestada per

vostè, naturalment, perquè és una altra manera de dir-ho.

Al Sr. Torres, per acabar, m'agradaria dir, també que, per exemple, quan ha parlat dels Jocs Olímpics, el Sr. Samarranch, sí, que ens va dir el que vostè ha dit. No solament això, no el que ha dit al final, perquè vostè hi ha afegit la seva collita al que era la frase del Sr. Samarranch. Ens envia un tècnic aviat. Aquest tècnic vindrà, farà l'anàlisi del balanç de la situació, però jo voldria recordar-li una cosa curiosa, només una: quan vam arribar al Govern -nosaltres-, el ministre d'Exteriors va haver d'anar al cap d'un mes a Ginebra -em sembla que és a Ginebra o a Lausanne..., segurament, potser al Comitè Olímpic mateix, a Lausanne...- a defensar la candidatura de Jaca perquè Andorra hi estava implicada. Andorra havia acceptat per part del Govern de llavors, -del Govern d'abans- havia acceptat formar part de la candidatura de Jaca i, bé, en una decisió de Govern, que el nostre Govern va mantenir i, va acceptar i, va respectar, i el nostre ministre d'Exteriors va anar... va anar, doncs, a Lausanne a defensar-ho, i era una candidatura d'una regió d'Aragó, de Jaca, d'una ciutat que, bé, tenia la credibilitat que pogués. Es va presentar dos vegades. Per tant, nosaltres hem pensat que... -i això, tenim el confort de saber que ha estat molt ben rebut no solament a Andorra sinó també a fora, també, segur- si al Pirineu, algú té capacitat per intentar demanar una candidatura olímpica és Andorra i, per això, he insistit en el tema, perquè encara que potser no sembli això, orientació política, déu n'hi do! La importància que pot tenir si s'arriba a fer tot el que representa, arribar a presentar una candidatura, i molt més encara si alguna vegada, no la primera, potser, s'arriba a obtenir això.

Jo li puc dir, que amb el Comitè Olímpic treballem, també, per saber totes les possibilitats, que hi ha; es farà. Aquest informe que ens arribarà d'aquest tècnic el farem arribar. Em sembla que era prematur en aquest moment fer arribar res al Consell General perquè encara no hi ha res, no hi ha informes. Amb això va passar el que va passar, hi va haver una explicació periodística de les idees que tenia el Govern, i de què n'estava parlant i vam dir: "sí n'estem parlant". Per tant, n'estem parlant, i estem fent la feina. Quan aquesta feina s'hagi començat a concretar, naturalment, com que la implicació fonamental és de la ciutat que ho vulgui presentar, i del país en conjunt, i després del Consell General. Els pressupostos haurem de venir, aquí, a explicar-los, si ens toca fer-los a nosaltres, és clar.

Jo no voldria allargar-me gaire més en el discurs, però, voldria, sí... remarcar quelcom important: nosaltres -el Sr. Mora ho ha dit força explícitament-

hi ha una sèrie de qüestions de les quals prendrem decisions, i les hem anat prenent, com per exemple, la Secretaria d'Estat de la Família. Aquesta secretaria d'estat de la qual estic acabant els tràmits, és a dir, les gestions per veure quines assignacions pressupostàries i de feina tretes de cada ministeri que avui en dia se n'ocupen podria ostentar, podria detenir, penso, que serà una realitat força aviat, i em sembla que pot ser important perquè ho diu la Constitució, i ho ha remarcat molt bé el Sr. Mora, per tant, era un desig meu de fa temps, i aquesta mena de coses s'han de poder fer en el moment que vegis que es poden realitzar amb la cooperació de tots els ministeris i trobar a les persones adequades.

Jo espero que aviat pugui ser una realitat i que pugui donar sortida i canalitzar i, *inclús*, incentivar prop de tot el Govern, d'una manera interministerial, totes les iniciatives que puguin afavorir la família, com les que ha citat el Sr. Mora i moltes altres.

Jo voldria acabar aquesta breu rèplica perquè, la veritat, com que no es pot entrar en detall amb segons que, perquè vostès diuen que no s'ha d'entrar en detall, i en altres temes estem dient el que sempre, em remeto al que dic: nosaltres tenim un balanç que serà positiu quan l'acabem d'explicar -ja ho és ara. Nosaltres estem governant amb una majoria i estem fent el que ens convé.

Si se m'acusa de fer campanya electoral des d'ara... bé, no sé... si jo faig campanya electoral des d'aquest moment, n'hi ha que la fan des de l'endemà mateix de perdre les eleccions i no és estrany... és normal. Per qualsevol polític, la seva obligació és començar a fer campanya des de l'endemà de guanyar o de perdre les eleccions. Ara, bé, si aquí fem campanya electoral, en fan a cada intervenció que tenen qualsevol de vostès, dels portaveus de tots els costats davant dels mitjans de comunicació i davant del Consell General. No cal donar tan èmfasi en això de què estem en campanya electoral. He explicat el que està fent el Govern?... no ho podem pas amagar. Les coses que fa bé el Govern no les podem pas amagar. Tampoc amaguem les que no surten bé, per exemple, FEDA... és veritat, no les amaguem. FEDA va ser una llei, tal com es va fer, votada pel Parlament, per majoria, acceptada i firmada pels coprínceps sense demanar cap problema constitucional, però, l'oposició va fer un recurs que se li va donar la raó parcialment o totalment, però se li va donar la raó en uns temes molt concrets. El procediment emprat en aquella Llei no era l'adequat, però en cap moment, la Llei es posa sobre el fons de la qüestió. En cap moment es qüestiona la incorporació de mútues, ni unes suposades privatitzacions, ni res d'això... no és aquest el tema. Per tant, el Govern està treballant en els informes necessaris per saber quin és el camí a

partir d'ara. El que sí s'ha de remarcar és que des d'aquell moment, des del primer moment que hi va haver aquest esperit de cooperació entre les dos mútues i FEDA, el servei ha millorat a les parròquies corresponents, i ha millorat molt, i això ho saben els usuaris que és el que interessa. És la primera finalitat de tota aquesta operació, sigui amb aquesta forma, sigui amb una altra que es pugui fer després. Si s'ha de fer d'una altra forma ja ho sabran vostès, com és lògic, ja se sabrà, ho sabrà el país, i nosaltres no ens hem d'amagar. Haguéssim preferit que hagués pogut passar. Si no hi hagués hagut el recurs de l'oposició aquesta Llei hagués entrat en vigor, és ben clar, i hagués funcionat... n'estic segur! Hi ha hagut un problema d'adequació del procediment en la manera de fer... molt bé, em sap greu!... em sap greu, però, ho reconeixem, i esmenarem la plana com ha de ser, i fent-ho de manera positiva, és a dir, volent anar endavant de la manera que ho estem fent, de la manera que s'està fent en tots els temes, que a mi em sembla que això és el que conta aquí.

Nosaltres, aquí, podem tenir uns grans debats tècnics i polítics i, tirar-nos al cap el que fa cinc anys que ens tirem al cap, no? Tots plegats, però, la gent que ens escolta fora d'aquesta sala han de fer el balanç, ells, i em sembla que el fan. El balanç el fan quan veuen el país com està, les coses com funcionen, l'Administració que s'està reformant; s'està facilitant els tràmits a la gent d'una manera extraordinària, i es farà encara més; s'està procurant que la gent sigui més feliç al nostre país cada dia i, això crec que és el nostre balanç positiu i, en tot cas, naturalment, aquí, sí, que ho he de dir: no és el moment per fer-lo, -aquest balanç- ja el farem més endavant i, de moment és tot.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

S'obre el torn de rèplica dels grups parlamentaris. Té la paraula, pel Grup Mixt, el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, algunes puntualitzacions al que vostè ha dit, Sr. Forné.

En primer lloc, jo no he dit que el seu discurs m'hagués agradat més que d'altres vegades. Dic que semblava que anava a tenir una altra manera, però que de seguida, doncs, ha derivat a la mena de discursos que havíem sentit d'altres anys. Bé, però, no és això el que jo li volia dir.

Pel que fa al tema de la planificació: home! evidentment, jo comparteixo amb vostè, doncs, la

idea de què jo tampoc estic per una economia planificada, però, sí, que estic, doncs, perquè hi hagi previsió, perquè hi hagi capacitat de mirar més lluny -aquest era l'eslògan d'IDN-, que hi hagi capacitat de planificar.

I jo penso que vostès malgrat ho diguin, doncs, continuen no fent-ho i, abans, en la meua intervenció em referia, per exemple, a la qüestió de la formació professional i a la qüestió, per exemple, de la formació en tota l'àrea vinculada al turisme.

Si nosaltres volem ser, realment, un país turístic; si volem que, doncs, Andorra tingui, potènci, doncs, tot l'atractiu que té Andorra; i si molt dependents som d'aquesta mà d'obra, doncs, no veig perquè no desenvolupem -sigui via Formació Professional, sigui via Universitat, i si cal es digui universitari perquè sigui més atractiu, doncs, que sigui universitari- tot un seguit de formacions en aquest àmbit que ens eviti ser menys dependents de la mà d'obra exterior, que no facin que els joves que s'hi poguessin apuntar des d'Andorra, doncs, s'orientin en la universitat cap a altres àmbits i que després, potser, perquè no els hi puguem donar prou feina al propi país, hagin de marxar d'Andorra.

Jo crec que és gairebé de sentit comú que fóssim capaços de fer allò que veiem, d'altra banda, allò que són capaços de fer els nostres veïns de la Seu d'Urgell. En canvi nosaltres que proclamem que som un país amb vocació turística, doncs, no hem arribat a fer això.

Exportarem matèria gris en segons quins àmbits i haurem d'importar, doncs, tota una sèrie de formacions que, potser, doncs, seria una gran sortida que els joves d'Andorra, que són els que millor coneixen Andorra, podrien fer.

En el mateix sentit, jo crec que hi ha una manca de visió global en tot allò que és -i, també vinculat a aquesta línia mestra de la promoció turística del país i de fer d'Andorra un destí turístic de primera magnitud- pel que fa, per exemple, al medi ambient i a l'ordenació global del territori.

A mi em sembla que vostès estan treballant -segur que no és la seva intenció- però, em sembla a mi, que estan treballant massa tancats dins de cada departament, i està clar que cada departament intenta fer els objectius que té assignats, em sembla a mi -volent pensar bé...

Ara, a mi em dona la sensació que potser el que els hi falta és més interrelació entre els departaments, més polítiques de tipus transversal. Potser per resoldre qüestions de turisme el que s'ha de fer és actuar en el medi ambient. Potser per resoldre qüestions de... en fi, de política esportiva o d'atractiu

esportiu s'hauria de fer qüestions d'ordenament del territori.

Vull dir que no ens limitem a pensar que estem fent bé la feina si cadascú està fent el propi del seu departament tancat al que està fent el departament del costat, perquè si no, doncs, això no té cap sentit. No té molt sentit, doncs, que vulguin fer un país molt atractiu en matèria turística si després, doncs, està el país molt descuidat... En fi, si qualsevol persona que entri a Andorra per la frontera, doncs, del riu Runer i va passant, doncs, no sé si el que pot anar veient, metre a metre, és el propi d'un país que té una vocació turística.

El mateix li diria pel que fa a la societat de la informació. A mi em sembla que aquí estem sent poc ambiciosos.

Tenim un discurs d'avançar-se, de modernitat, de què Andorra està a la vanguardia, entreguem, fins i tot, al president Clinton targetes CD Rom... Però, després em dona la sensació que podríem fer molt més en tot aquest món que se'ns ve a sobre de la societat de la informació i del coneixement.

Hi ha unes possibilitats enormes, hi ha unes possibilitats que fan que Andorra ja no sigui un país situat en el Pirineu, i a mi em sembla que aquí, valdria la pena que hi hagués un treball important implicant a tots els sectors de la societat andorrana.

Bé, finalment i per acabar, Sr. Forné, evidentment tots som presoners dels tòpics. Vostè a mi... -igual com jo he parlat a vostè, com si fos el director d'un parc temàtic- vostè m'ha situat de professor, no?... Miri jo crec que jo no estic fent de professor, vostè, segurament, tampoc fa de director d'un parc temàtic tot i que, de vegades, m'ho recorda, sinó que jo estic fent la feina que la Constitució, d'alguna manera, preveu pels parlamentaris que és la de legislar i també la de controlar al Govern. Jo no sóc un professor que estigui avaluant un alumne sinó que sóc un parlamentari que està intentant controlar l'acció del cap de Govern... I, en tot cas, les notes, Sr. Forné, les estan posant els electors, a mi ja crec que no, però, potser a vostè i a tothom.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Primer, a Casa de la Vall, el Sr. cap de Govern, aquest matí, efectivament, m'ha vingut a explicar

que ahir no havia encertat en la seva exposició. Contràriament al que el Sr. cap de Govern ha dit, jo, sí, que l'he volgut escoltar, però, una vegada, escoltat, li he dit que com que ahir l'havia escoltat tothom, jo també diria el que em semblava de tot això. Això no vol dir que jo no l'hagi volgut escoltar.

Si el Sr. cap de Govern el que pretenia era que amb les explicacions que em donava privadament jo no contestés públicament, el que em semblava un desencert polític, doncs, jo no podia no contestar.

Ha fet una referència als insults... bé, miri, jo només li diré dos coses: primer, al Diari de Sessions tothom podrà jutjar si jo he insultat o no he insultat. Penso que jo no he insultat, ni he faltat a ningú; en segon lloc: crec que val més no parlar de coses quan un té el teulat de vidre, perquè, no fa gaires sessions vostè, aquí, va tenir una expressió molt desafortunada com que "ens menjàvem el fetge", i des d'aquests bancs, i en tota ocasió no l'havia tingut mai, i no parlaré d'una queixa que es va haver de fer a la junta de presidents, a la qual assistia vostè sobre determinats insults, aquests sí, que havien sortit de la taula del Govern. Però, en tot cas, jo crec que la dignitat d'aquesta Cambra no es mereix comentaris com aquests.

No em volia contestar, però, al final, m'ha hagut de contestar i, per tant, com m'ha contestat ara li replicaré.

No és d'estranyar que no ens pugueu convèncer. Vostè persisteix en analitzar... -vostè o els informes que ha demanat... persisteix en analitzar la qüestió relativa a la sentència del constitucional, dient-nos que d'alguna manera el que hi ha hagut és una modificació, una rectificació parcial. Li recordo que la sentència diu que hi ha una nul·litat radical de tota la Llei. En tot cas, com vostè ha dit, si tornen a plantejar el Projecte, doncs, ja l'estudiarem.

I acabo dient que la qüestió del nivell... miri, jo em guardaré molt de situar el nivell de vostè, i encara em guardaré més de voler-me situar al nivell de vostè, i m'abstinc de dir si pujaria o baixaria.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic té la paraula el Sr. Jordi Torres.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Sr. cap de Govern, jo no entraré en què si en el balanç, o en els Jocs Olímpics que, només, vostè m'ha contestat sobre aquests temes, però... bé...

Ha estat molt hàbil, Sr. cap de Govern, quan parla de la Llei de FEDA de la qual el meu company Jaume Bartumeu parlava ara mateix dient el que anés... Jo només recomano que tothom es llegeixi la sentència. El final és clar: una nul·litat radical, això és el tema.

Quan parla, vostè, de que tots estem en campanya electoral durant tot l'any, és cert, i vostè parla de programes, també. Però, al seu programa jo no havia vist res sobre FEDA, ni de trens, ni de Jocs Olímpics... És a dir, vostès també fan els programes en funció del que els hi sembla, també, no? O sinó està dit de maneres molt disfressades.

Però, bé, no és aquest el punt més important que jo li volia retreure ara. Jo només li volia dir, al nostre entendre, una altra contradicció que es reflexa cada vegada que vostè parla, o que vostè fa un discurs i sobretot de cara a l'electorat.

Jo crec que tenim de dir les coses pel seu nom. Vostès estan parlant de què Andorra està en una llista, o que provem d'entrar en una llista de paradisos fiscals; i sortir d'aquests paradisos fiscals s'ha de dir, com podem sortir d'aquests paradisos fiscals; i s'han de dir quines mesures s'han de prendre. Vostès no les han donat les mesures; vostès només diuen: "No, es que provarem de no ser-hi, o de sortir d'aquestes mesures, d'aquestes llistes de paradisos fiscals...". Però, com sortir d'aquestes llistes de paradisos fiscals? No hi ha gaires solucions aquí. I què se'ns demana? Se'ns demana que tinguem imposició directa, se'ns demana que tinguem transparència. I això jo penso que s'ha de dir, i això s'ha d'afrontar, i el país ho ha d'afrontar, i vostè em dirà: com es pot sortir de les llistes, aquestes, de paradisos fiscals? a les quals vostès diuen que no volen estar-hi, i que nosaltres tampoc, evidentment, sense prendre unes mesures que s'haurien de prendre, i aquestes mesures són aquestes, i això s'ha de dir clarament, i s'ha de dir, aquí, en aquesta sala i el discurs del cap de Govern ho ha de dir quan diu que volen sortir, perquè sinó estem enganyant a la gent.

Vostè no ha parlat, Sr. cap de Govern, perquè ha estat bastant breu en les seves respostes, però, el Sr. Mora n'havia parlat en el que feia referència a Andorra i a la Comunitat Europea. Nosaltres tampoc estem d'acord, Sr. Mora, en què es dilueixi el paper d'Andorra pel fet d'entrar a la Comunitat Europea. Nosaltres no estem d'acord en què es perdi el que tenim avui... en això no estem d'acord tampoc, nosaltres. Nosaltres volem que es negociï, però, és clar, negociar justament vol dir això, no? vol dir no perdre totes aquestes atribucions, no podem a cada bugada, perdre llençols.

Ja és hora que sentíssim que s'hagi parlat de fer una Llei d'associacions... bé, que s'hagi parlat, que s'hagi parlat de la Llei d'associacions, no s'ha parlat de "fer" una Llei d'associacions. Considerem primordial, també, fer aquesta Llei d'associacions. Més restrictiva... com sigui, però considerem que s'hauria de fer aquesta Llei perquè, avui, no estem a l'empara de res, no estem a l'empara de cap secta o de cap associació que se'ns presenti avui, i que l'hauríem d'autoritzar d'acord amb la Constitució, i que no tinguem una llei per protegir-nos d'això. Jo penso que és un punt important, també, que vostè no ha mencionat, i que penso que és un altre dels punts que hauria hagut de constar dins del seu programa d'actuacions.

També estem d'acord amb les obertures controlades -també, contestant al Sr. Mora- de societats, o una obertura controlada del país cap a l'exterior; però, Sr. Mora el que hem de tenir també present és que això ha d'anar amb acord amb unes lleis *antitrust* que no permetin que, aquí, s'organitzin uns *trustos* que no podem controlar; doncs, tot això va amb acord. Llavors, abans de fer totes aquestes obertures, jo penso que seria important de fer-ho.

I en quant a les relacions amb el trilateral... bé, ja sé, n'ha parlat àmpliament, però, nosaltres, aquí, sí, que és una de les prioritats necessàries per aquesta lliure circulació, també, amb la Unió Europea de serveis, béns i persones, no?

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal té la paraula el Sr. Francesc Mora.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Gràcies Sr. síndic.

No, només per la intervenció del Sr. Torres per la Llei d'associacions.

Bé, potser el cap de Govern no ho ha dit... o si ho va dir... En tot cas, nosaltres estem treballant en un Projecte de Llei d'associacions. Estem d'acord en què no hem de tenir cap temor en obrir les associacions, al contrari, ja ho he dit abans, entenem que és bo per una societat que hi hagin associacions, i que aquestes associacions estiguin regulades, que estiguin, diríem, no autoritzades -perquè autoritzades, moltes vegades sembla que hagi d'haver-hi una espècie de control, sinó que estiguin regulades en la seva constitució, que tinguin un funcionament democràtic i, sobretot, que tinguin una... diríem, uns objectius i unes finalitats d'acord amb la Constitució. Evidentment que no es poden admetre associacions que promoguin fins anticonstitucionals, no?... o com deia

vostè abans, sectes o altres organitzacions similars. No s'ha de tenir por, al contrari, s'ha de fer, és bo i bé, nosaltres de la nostra part farem... promourem que així es faci aquesta Llei, i espero que en el seu dia vostès també, espero que l'analitzin, i la recolzin si és possible, és clar.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol tornar a intervenir?

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies.

Bé, com que el Sr. Vicenç Mateu ha tornat al to no irònic, li agraeixo, i ha entrat en detall en coses que el preocupen, i també ens preocupen a nosaltres, li vull precisar simplement que també estic d'acord amb vostè sobre els temes que tant ha insistit sobre la qüestió turística, la formació, de gent preparada pel sector turístic. Vostè sap perfectament que hi ha el Lycée francès que fa una feina admirable en aquest aspecte. També hi ha una formació professional de Govern sobre cambres, i que ha fet les seves promocions, i que de vegades costa que hi hagi més gent interessada... és veritat, s'ha de reconèixer. A la Seu hi ha una escola privada que porta aquests temes, però és privada, i a Andorra amb l'acord THEMIS entre Govern i l'Organització Mundial del Turisme ja es començarà a fer estudis turístics virtuals, i està en marxa, des d'Andorra.

Són afegits, com vostè ha dit molt bé, es podria fer molt més; en el món virtual sempre es podrà fer més. És impossible arribar a la immensitat del que pot ser i el que a molta gent, inclús els costa imaginar el que pot arribar a ser tot això. Fem el que creiem que podem fer i, deu n'hi do! i, en fi, estic d'acord, es podria, encara, fer més. Això segur.

En quant al programa, sí, que li dono la raó, Sr. Torres. Hi ha coses que hem fet, i que no estaven al programa, certament... És a dir, el nostre balanç no solament és el 80% del que vam dir sinó que encara hi ha més. Hi han hagut coses força importants per al país que les hem fet sense haver dit que ho faríem, però, que eren coses òbvies que en el moment que es presentés l'ocasió s'havien de fer.

Vostè ha citat la candidatura dels Joc Olímpics, és veritat, és una d'elles possibles i ha sortit d'una reflexió a partir del moment de conèixer, per exemple, les possibilitats grans que té Andorra de demostrar una capacitat organitzativa com va ser la demanda de la seu de la FIBA. Nosaltres tenim

claríssim, i ho hem sabut per les persones que han tornat de Munich, on es va fer la candidatura per la seu de la FIBA. Vam ser els segons més ben situats, sense cap dubte, i no va venir a Andorra estrictament per una qüestió de comunicacions.

Per això aquests grans projectes tenen un seguit de conseqüències immediates irradiades que posen més de manifest encara la imperiosa necessitat de tirar endavant projectes com un aeroport, com el metro aeri, com el transport segregat dels vehicles particulars del país. I això ja es va posar de manifest amb el tema de la FIBA. Per això, en el moment que es va plantejar això és quan vam veure... bé, i per què no som més ambiciosos, per què no anem més enllà?

Una altra conseqüència: a partir d'aquell moment ja s'hi treballava, però, Andorra en jocs olímpics i en competicions d'esquí necessitava ser més present en el món europeu com a mínim, i en el món, tot ell, de competicions d'esquí alpí, i no hi érem gaire últimament. Això, ara, comença a funcionar més perquè és un repte. Per arribar a demanar uns jocs olímpics s'ha d'haver organitzat, abans, en el mateix país, alguna prova de fis, de campionat del món o campionat d'Europa. Això és així però, també, entrarem també... em xoca haver d'entrar en detall, no? Però, és clar, vostè quan s'ha referit al Sr. Mora, ha parlat de què no hem parlat de coses molt amb detall i, bé, ho faré... ho faré. Hi ha coses que es poden dir com és, doncs, en fi... que val la pena que es pensi en això, en organitzar proves abans de demanar uns jocs olímpics; però és quan es repassen -a la mateixa pàgina web del Comitè Olímpic Internacional- les candidatures que hi ha cada vegada pels Jocs Olímpics hi ha regions i zones que ho fan també amb la voluntat de desenvolupar el seu país, la seva zona, la seva ciutat, i ho fan amb unes existències, amb unes capacitats hoteleres i de pistes, bastant inferiors a les andorranes. Això, cal dir-ho però, en fi, ja en parlarem més extensament.

A mi em fa l'efecte que hi ha una cosa que, sí, que haig de dir, sobretot, quan vostè parla de què les condicions que es demanen per sortir de totes les llistes de paradisos fiscals -ben entès de què la primera llista a la qual vam entrar, vam entrar l'any 1991, i no governaven els lliberals- aquella vegada que s'hi va entrar i que segurament era inevitable entrar-hi, resulta que vostè diu que se'ns demana transparència i imposició directa... No és ben bé així. I la transparència que es demana no és això. En algunes d'aquelles llistes -que no n'hi ha cap d'igual perquè cadascú té exigències diferents, com vostè sap tant com jo- es demana intercanvi d'informació en matèria fiscal. Bé, això s'ha de concretar i precisar d'una manera molt clara: a Andorra tenim l'INAF

com vostè sap, que és el que ha de controlar i fer un estudi dels balanços consolidats a entitats bancàries, financeres, etc, etc; més que això, el meu govern no s'hi comprometrà. Per tant, si ens hem de comprometre a més d'això, i no podem sortir d'algunes llistes, ho sento molt, hi continuarem estant. Això està molt clar, no pot ser més clar! I em sembla que vostè faria el mateix si es trobés en aquesta cadira que estic jo, i espero que no s'hi trobi, eh?... francament, prefereixo que sigui lliberal, eh?...

(Se sent riure)

... amb tot el respecte i amb tota la simpatia per les seves opcions polítiques, és clar!

El que s'ha de dir és això: amb la transparència s'ha d'anar amb molt de compte a Europa perquè Europa, evidentment, té un problema de falta de similitud de sistemes impositius dins dels propis països europeus; vostès saben, i els ho vaig indicar, el difícil que els és per ells mateixos posar-se d'acord sobre l'estalvi i l'imposició de l'estalvi, i els països perifèrics i interiors com Suïssa que és interior com nosaltres. Clar! És un altre problema diferent, però, primer el tenen ells, i bastant important. I va tot en una línia, i és lògic, però, aquesta línia s'ha de treballar amb extrema cautela en aquests temes. Per tant, transparència, sí, però quina transparència, i fins a quin punt no?

El que va quedar molt clar en el meu discurs és l'absolut compromís de tot el nostre país, de tot el país, de totes les entitats que tenen responsabilitats en aquests temes sobre la repressió del crim, del blanqueig del diner criminal i, amb això, podem anar a tot arreu amb la cara alta, i espero poder-hi continuar anant -tots nosaltres-, sempre més. És així com ha de ser.

Un detall només, ja que he entrat en detalls: sí que vaig dir, que estem preparant per ser presentada a tràmit, la Llei d'associacions. Ho vaig dir a la pàgina 17 suposo que no em vaig descuidar; està escrit almenys, no?... Però, en fi, ho remarco i, sí, que la tindrem molt aviat, aquí, perquè és el que vostè ha dit: fa falta que des de Govern es puguin tenir uns criteris per dir que aquesta associació no correspon a la nostra constitució, per tant, no la podem ni registrar. Ara, de moment, registrem tot el que es presenta sempre que no detectem una clara contradicció amb la Constitució. Però, val més que hi hagi una llei que ens doni suport per això, i serà com ha dit el Sr. Mora: el més ample possible, i no serà una llei de control, sinó una llei per permetre que hi hagi seguretat jurídica per als ciutadans del país.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

S'obre el torn de rèplica dels grups parlamentaris.

Pel Grup Mixt...?

Cap altra intervenció per part dels grups parlamentaris?

Bé, doncs, dono per acabat el debat.

Se suspèn la sessió fins a les quatre de la tarda per tal que els grups parlamentaris puguin presentar Propostes de resolució.

Els recordo que el termini màxim per a la presentació de resolucions són les 15.30h de la tarda.

Se suspèn, doncs, la sessió. Moltes gràcies.

(Són les 12.30h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 16.10h)

(El M. I. Sr. Joan Tomàs s'ha incorporat a la reunió.

Falten els M. I. Srs. Josep Areny, Enric Palmitjavila, Miquel Alís, Modest Baró i Ladislau Baró)

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau, es reprèn, doncs, la sessió.

S'han presentat quatre Propostes de resolució totes elles admeses per la Sindicatura, propostes que se'ls estan distribuïnt en aquests moments.

Us recordo, breument, el procediment: primer es procedirà a la defensa de les propostes de resolució segons l'ordre de presentació. Una vegada feta l'exposició per part dels grups se suspèndrà la sessió per tal de què cada grup pugui analitzar la seva posició respecte a les diferents proposicions... propostes de resolució presentades i, al reprendre la sessió els grups indicaran la seva posició, podran indicar la seva posició respecte a les altres propostes presentades i, finalment indicaran el text que sotmeten a votació.

Passarem, doncs, a la presentació de la primera Proposta de resolució, la registrada sota el número 726-A, presentada pel Grup Liberal. Fa la presentació... Molt bé! el Sr. Joan Tomàs té la paraula.

El M. I. Sr. Joan Tomàs:

Gràcies Sr. síndic.

Escollat el discurs d'orientació política del cap de Govern d'Andorra, i constatant que la situació actual de la planta incineradora d'escombraries de la Comella, fa necessària la seva clausura i la construcció d'una nova planta de conformitat amb els criteris tecnològics i mediambientals d'avui en dia

i; atès que el tractament de residus, des de la seva recollida, fins al seu tractament final, és competència de les diferents administracions de l'Estat, tant generals com parroquials; considerant que la millor solució al problema del tractament de residus passa per la implicació i compromís de totes les parts afectades; considerant, també, que el Govern ja està elaborant les bases tècniques que haurà de complir la futura planta incineradora de residus i que en falta decidir la seva ubicació definitiva.

Formulem la següent Proposta de resolució: Instem el Govern, perquè tot i continuant l'elaboració de plecs de bases de la futura planta incineradora, iniciï en els millors terminis possibles els contactes escaients amb la totalitat dels comuns d'Andorra, per tal d'analitzar, en base a criteris estrictament tècnics, quina és la ubicació òptima que permeti la instal·lació del forn incinerador d'escombraries d'Andorra, així com la política global de tractament del producte residual de totes les escombraries incinerades.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem, doncs, a la presentació de la segona Proposta de resolució presentada també pel Grup Lliberal sota el número de registre 727-A. Té la paraula, pel Grup Liberal, el Sr. Jordi Serra. Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Serra:

Gràcies Sr. síndic.

Escollat el discurs d'orientació política del cap de Govern d'Andorra; considerant que una de les principals missions dels estats moderns és la promoció de les condicions necessàries per a què tots els ciutadans puguin gaudir del degut Dret a rebre una educació de qualitat; vist que en l'actualitat els ajuts a l'educació superior s'articulen a través d'una llei, la Llei de beques i de crèdits d'estudis del 30 de novembre de 1992 i que aquesta Llei alhora de tornar els ajuts a l'educació superior no prioritza l'atorgament a les persones que no només s'ho mereixen pels resultats acadèmics sinó que la seva situació econòmica sigui l'element important a tenir en compte per l'atorgament de la beca d'estudis; considerant que els recursos de l'Estat són limitats i que s'ha d'ajudar a qui realment ho necessiti, sense que sota la cobertura d'un ajut generalitzat s'estigui donant beques a persones que econòmicament no estan necessitades; considerant que l'Estat ha de garantir la igualtat d'oportunitats d'estudi i promoció

acadèmica a tots, però fonamentalment a qui realment ho necessiti.

Formulem la següent Proposta de resolució: Instar el Govern, perquè elabori un projecte de llei de beques, en el qual, entre d'altres criteris, es prioritzi d'una manera imperativa, l'atorgament de les beques d'estudis basats en criteris que tinguin en compte la situació econòmica dels pares dels sol·licitants de la beca i de la capacitat i mèrits acadèmics de l'interessat.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Passem a la presentació de la tercera Proposta de resolució presentada per l'Agrupament Nacional Democràtic i pel Grup Mixt sota el número de registre 728-A.

Té la paraula el Sr. Dallerès.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

Diu així: Atès que la Constitució atribueix al Consell General la potestat legislativa (article 50) i atorga al Govern la potestat reglamentària (article 72); vist que gran part de les lleis que s'adopten necessiten, per a la seva correcta aplicació, el corresponent desplegament reglamentari; vist que en haver constatat les mancances en el compliment del desplegament reglamentari fixat en les pròpies lleis s'ha hagut de demanar a Govern en més d'una ocasió com i quan pensava portar-la a terme; vist el nombre de lleis que es troben ja en tràmit parlamentari i vist també que el cap de Govern, en el debat sobre l'orientació política del Govern, exposat en el dia d'ahir, ha anunciat que entrarà a tràmit nous projectes de llei.

El Consell General en el dia d'avui adopta la següent resolució: Per tot, el dia 1 de setembre de l'any 2000, és a dir: el primer dia del proper període de sessions, el Govern faci arribar al Consell General, per a les lleis votades durant la legislatura, la relació dels reglaments de desplegament ja operatius i la dels que, per a llur correcta aplicació, cal encara dur a terme.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Passem, doncs, tot seguit a la presentació de la quarta i última Proposta de resolució presentada pel Grup Lliberal sota el número de registre 729-A.

Fa la presentació el Sr. Marc Pintat. Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Marc Pintat:

Vista la importància, cada vegada de major transcendència, amb que s'ha d'estructurar, organitzar i desenvolupar la xarxa general de carreteres; constatat que el flux de circulació automobilística interior, així com les necessitats derivades de l'afluència turística, element cabdal com a motor de l'economia, ha augmentat considerablement; vist que el volum de vehicles que reben i la seva capacitat d'absorció del tràfic rodat, fa necessària una bona coordinació entre les diferents administracions, amb la qual es podrà assolir la deguda coordinació tant en la seva concepció com en les mesures a aplicar per la seva millor eficàcia en benefici de la circulació.

Per aquests motius formulem la següent Proposta de resolució: Encomanar al Govern l'estudi general de l'actual xarxa de carreteres per a l'adaptació a les necessitats actuals i de les previsions futures establint, en aquells casos que sigui convenient per a la realització d'un adequat i ordenat desenvolupament de la xarxa de carreteres, els canvis que puguin ésser menester, presentant a aquesta cambra els corresponents projectes de modificació de llei en els casos que en aquest tràmit sigui precís per a la deguda aprovació del Molt Il·lustre Consell General.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, doncs, acabada la presentació de les propostes de resolució se suspèn la sessió per una durada de mitja hora, aproximadament, abans de sotmetre aquestes propostes a votació.

Se suspèn, doncs, la sessió.

(Són les 16.20h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 16.55h)

El M. I. Sr. Síndic General:

Reprenem la sessió.

Demanem en primer lloc que els grups que ho desitgin vulguin indicar la seva posició respecte a les propostes de resolució presentades pels altres grups.

Per part del Grup Mixt intervé el Sr. Jaume Bartumeu.

(El M. I. Sr. Josep Dallerès deixa la reunió)

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, perdó, Sr. síndic, ho fem resolució per resolució?

El M. I. Sr. Síndic General:

No, no, farem totes les resolucions alhora i, després, una vegada cada grup s'hagi manifestat, després, sí, que procedirem a la votació resolució per resolució, dient quin és el text que se sotmet a votació: si és l'inicial o un text modificat.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Jo volia parlar, ara, de la primera resolució...

El M. I. Sr. Síndic General:

Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

... que és la del forn.

Només per dir que nosaltres veiem bé la Resolució, i que la votarem. I que no deixa de sobtar-nos que hagi estat a partir del moment que hem presentat una interpel·lació al Govern que hi hagi aquesta... no diria pressa, però aquesta voluntat que fa anys que hauria de ser-hi, per intentar resoldre aquesta qüestió. Però, votarem la resolució a favor. I les altres les votarem amb els acords que hem arribat fa una estona.

Bé, no tinc res més a dir.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Per part de l'Agrupament Nacional Democràtic té la paraula el Sr. Jordi Torres.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Sí, pel que fa referència a la primera resolució, a la del forn, nosaltres la votarem favorablement amb unes petites modificacions. A després, les altres, les que fan referència a les presentades pel Grup Lliberal, com ha dit anteriorment el Sr. Bartumeu, amb el ben entès de l'acord que s'ha arribat amb el Grup Lliberal i amb els grups de l'oposició, per trobar uns redactats que convinguin a totes les parts.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal té la paraula el Sr. Francesc Mora.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Gràcies Sr. síndic.

El Grup Lliberal, en relació a la Proposta de resolució presentada conjuntament pels tres o pels dos grups parlamentaris de l'oposició, estem d'acord, evidentment, també... estem d'acord amb el text lleugerament modificat. No, potser en la part, diríem, estrictament de les resolucions sinó més aviat en l'exposició, diríem, de motius, però ja hem pactat també un text definitiu al qual estem d'acord amb la Proposta i amb el text que quedi finalment.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Bé, doncs, a continuació, i per ordre de presentació de les propostes de resolució demanaré que els grups indiquin quin és el text que es sotmet finalment a votació.

Llavors, començarem per la primera Proposta de resolució que és la registrada sota el número 726-A...

El M. I. Sr. Francesc Mora:

El text és el text íntegre de la Proposta presentada. No hi ha cap modificació sobre aquest.

El M. I. Sr. Síndic General:

D'acord, gràcies.

Doncs, a la vista de les intervencions proposo que s'aprovi per assentiment.

Doncs, queda aprovada.

Passem a continuació a la Proposta número 727-A. El text que es sotmet a aprovació és el presentat, o hi ha alguna modificació?

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Sí, bé, diguem que el text que es sotmet a votació és el mateix, diríem. L'exposat de motius quedaria modificat, suprimint-se el segon paràgraf que comença: "Vist que en la actualitat els ajuts...", aquest seria suprimit íntegrament, i en el darrer paràgraf de l'exposat de motius se suprimiria la darrera... és a dir, des de la darrera coma fins el punt, és a dir: el "però fonamentalment a qui realment ho necessiti." La resta del text queda igual que la proposta presentada.

El M. I. Sr. Síndic General:

D'acord, doncs.

A la vista de les intervencions també proposo que quedi aprovada per assentiment.

Doncs, queda aprovada.

Passem a la Proposta de resolució següent que és la registrada sota el número 728-A...

Digueu Sr. Torres. Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Sí, Sr. síndic, aquesta Resolució també pel que fa referència a l'exposició de motius es trauria el tercer paràgraf que diu: "Vist que en haver constatat les mancances...". Aquest paràgraf quedaria suprimit en sa totalitat. I amb el que fa referència a la Resolució es trauria a la segona ratlla: "més important" les dos paraules aquestes: "més important"... "que el Govern faci arribar al Consell per a les lleis votades...", es trauria "més importants".

El M. I. Sr. Síndic General:

D'acord.

Bé, doncs a la vista de les intervencions també proposo que s'aprovi per assentiment.

Doncs, queda aprovada.

I passem a la última Proposta de resolució, la número 729-A.

Sr. Mora...

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Sí, aquesta, l'exposició de motius queda igual, la part diguem de la resolució queda lleugerament modificada. Si em permet li llegiré com queda, és a dir. "Encomanar al Govern l'estudi general de l'actual xarxa de carreteres per a l'adaptació a les necessitats actuals i de les previsions futures establint, en aquells casos que sigui convenient..." afegir: "la requalificació de les mateixes per a la realització d'un adequat i ordenat desenvolupament de la xarxa de carreteres els canvis que puguin ésser menester."

El M. I. Sr. Síndic General:

Molt bé. Gràcies.

Doncs, a la vista de les intervencions també proposo que s'aprovi per assentiment.

Doncs, queda aprovada.

Moltes gràcies.

S'aixeca la sessió.

(Són les 17.05h)